

ผลการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์
กรุงเทพมหานคร

รายงานการวิจัย

ของ

ฉัณชญา บุญศฤงคารนนท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

ตุลาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณารายงานการวิจัยฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับรายงานการวิจัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่..... เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธมณี ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ประสิทธิ์ ภูณาสล ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ ที่ได้กรุณาให้โอกาสและอำนวยความสะดวกในการเข้ารับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์บุญเกิด สิทธิชัย อาจารย์เจตต์ เผื่อนเอี่ยม อาจารย์อำไพ บุรณพันธุ์ฤกษ์ และอาจารย์ฉวีวรรณ เกตมดุง ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการถ่ายทำวีดิทัศน์ประกอบการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะครูโรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ ปีการศึกษา 2540 ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ เอกจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณคุณดำรงค์ บุญศฤงคารนนท์ และบุตรทั้งสองที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งมาตลอด

ความดีของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้คุณพ่อ คุณแม่ ซึ่งเป็นที่เคารพรักอย่างยิ่ง และนายภมร เจริญจิตต์ น้องชายที่รักคนเดียว ที่เป็นกำลังใจให้ตลอดมา

ฉัณชญา บุญศฤงคารนนท์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกการแสดงออก.....	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูดหน้าชั้นเรียน	23
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต.....	31
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	36
ประชากร	36
กลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	36
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	37
แบบแผนการทดลอง.....	39
การดำเนินการทดลอง.....	40
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล.....	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	42
สัญลักษณ์เกี่ยวกับการวิเคราะห์และการแปลผล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	47
บทย่อ.....	47
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	47
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	47
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	48
การดำเนินการทดลอง.....	48
การจัดกระทำกับข้อมูล.....	49
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	50
อภิปรายผล.....	50
ข้อเสนอแนะ.....	52
บรรณานุกรม	54
ภาคผนวก.....	58
ประวัติย่อของผู้วิจัย	131

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก	43
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก	44
3. แสดงความถี่ของพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ	126
4. แสดงความถี่ของพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ	127
5. เปรียบเทียบพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยรวมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก	128
6. เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง.....	129

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. ภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	39
2. คำมัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในแต่ละระยะ.....	45
3. ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ.....	118
4. ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ.....	119
5. ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ.....	120
6. ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ.....	121
7. ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ.....	122
8. ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ.....	123
9. ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ.....	124
10. ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ.....	125

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพูดเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุด เพราะคำพูดเป็นเครื่องมือสื่อสารความคิดที่รวดเร็วแพร่หลายได้ผลอย่างยิ่ง นอกจากจะพูดในโอกาสทั่วไปในชีวิตประจำวันแล้วยังมีโอกาสอื่น ๆ ที่ต้องพูดอย่างเป็นทางการหรือพูดเชิงวิชาการ ซึ่งเป็นการเผยแพร่หรือถ่ายทอดความรู้และความคิดเห็นที่สำคัญ (วรรณิ โสมประยูร. 2527 : 100) มนุษย์เห็นความสำคัญของการพูดมานานแล้ว กล่าวกันว่ามนุษย์มีการพูดในที่ชุมชนมานานกว่า 5,000 ปีทีเดียว อีกทั้งคำพูดของใครก็สามารถบ่งชี้ถึงพื้นฐาน ความรู้ ประสบการณ์ ความคิดอ่าน สติปัญญา รสนิยม และระดับจิตใจของบุคคลนั้น ๆ (ประสงค์ ราชณสุข. 2530 : 5)

สำหรับคนไทยนั้นตระหนักถึงความสำคัญของการพูดมาแต่โบราณกาลแล้ว ดังจะเห็นได้จากคำกล่าว กลอน หรือสุภาษิตต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นตัวอย่างของการพูดที่ดีและไม่ดี ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของการพูดต่อมนุษย์ ทั้งนี้เพราะมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นเพศใด วัยใด อาชีพใดก็ตามจะต้องอาศัยการพูด การพูดจึงเป็นเสมือนบันไดขั้นแรกของการสมาคมและเป็นสะพานเชื่อมโยงสู่ความสำเร็จในชีวิตของคนเรา บุคคลพึงพัฒนาคำพูดของตนไปสู่การพูดที่ดีหรือการพูดที่เป็น นั่นคือสามารถเลือกสรรถ้อยคำ สำนวนภาษามาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้ฟังและกาลเทศะ รู้จักคิดไตร่ตรองก่อนพูด เพื่อให้พูดได้อย่างมีเนื้อหาสาระ ไม่วกวนสับสนหรือเยิ่นเย้อจนน่าเบื่อหน่ายรำคาญ พูดออกเสียงได้ชัดเจนถูกต้อง ทำให้สื่อความหมายได้รวดเร็วและตรงจุดประสงค์เหล่านี้เป็นต้น อันจะส่งผลให้ผู้พูดประสบความสำเร็จในการพูดหรือเป็นผู้ที่มีความสามารถพูดให้มีประสิทธิภาพนั่นเอง (ประสงค์ ราชณสุข. 2536 : 5-6) บุคคลที่จะประสบความสำเร็จในธุรกิจก็คือบุคคลที่ไม่เพียงแต่มีความรู้อย่างเดียว หากจะต้องมีความสามารถในการพูดได้อย่างคล่องแคล่วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันได้ส่งเสริมให้สมาชิกของสังคมได้มีโอกาสเรียนรู้ และฝึกฝนศิลปะการพูด ย่อมเป็นประโยชน์ในการที่จะเป็นเครื่องมือช่วยให้กล้าแสดงความคิดเห็น สามารถอาศัยการพูดเป็นสื่อสร้างความเข้าใจนั้น (อัมพร แก้วสุวรรณ. 2522 : 1)

การพูดอย่างมีประสิทธิภาพให้ผลดีแก่ส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการพูดที่ดีให้ผลดีแก่ตัวเองเป็นความสามารถเฉพาะตัวบุคคลที่ต้องอาศัยความมีทักษะในการพูด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการอบรม ศึกษาแนะนำ มีการฝึกทักษะและทุกคนที่เรียนควรหาประสบการณ์ด้านการพูดในชั้นเรียน ก่อนที่จะออกไปเผชิญเหตุการณ์รอบ ๆ ตัวในอนาคต (ยุพา สุภากุล.

ระบบการศึกษาไทยในปัจจุบันเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นให้นักเรียนได้แสดงออก เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากที่สุด โดยเฉพาะสังคมประชาธิปไตยที่ต้องการให้พลเมืองกล้าแสดงออก รู้จักพูด รู้จักเสนอแนะ (ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. 2525 : 4)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในจุดประสงค์กลุ่มทักษะภาษาไทยมุ่งหวังให้นักเรียนใช้ภาษาสื่อความได้ พูดออกเสียงได้ชัดเจน ถูกต้องและใช้คำในการพูดได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษารวมไปถึงมารยาทและบุคลิกภาพที่ดีในการพูด เพื่อช่วยให้การสื่อความมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

บุคคลส่วนใหญ่เมื่ออยู่ในห้องประชุมที่มีคนจำนวนมาก มักจะหลีกเลี่ยงการพูดหรือการออกไปแสดงความคิดเห็นหน้าห้อง สภาพการณ์ในห้องเรียนก็เช่นกัน นักเรียน นิสิตนักศึกษาที่ครูอาจารย์มอบหมายให้ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน เช่น ออกมารายงาน อภิปราย หรือการได้วาทีเกือบทุกคนจะไม่อยากออกมาเพราะเกิดความรู้สึกประหม่า ตื่นเต้นในการพูด บางคนประหม่าน้อย แต่บางคนประหม่ามาก (วิภา มีสวัสดิ์. 2523 : 2) จนเกิดอาการเหงื่อไหล เสียงสั่น มือเท้าเย็น พูดไม่ออก หัวใจเต้นแรงและเร็ว สำหรับคนที่ประหม่ามากอาจถึงขั้นเป็นลมหรือเกิดอาการผิดปกติทางร่างกาย เช่น ปวดท้อง ท้องเสีย อาการเช่นนี้เรียกว่าประหม่าเวที (Stage fright) ซึ่งเป็นความกลัวชนิดหนึ่งที่ทำให้ระบบการทำงานของสมองและจิตใจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผลที่ตามมาคือ การขาดความมั่นใจ (อรรณพ ปิณฑนิโอวาท. 2522 : 1)

ผู้วิจัยสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ พบว่าในขณะที่ทำการเรียนการสอน นักเรียนร้อยละ 75 มีปัญหาความไม่มั่นใจ กลัว ประหม่า เช่น พูดเสียงสั่น ตะกุกตะกัก หยุดพูดกลางครัน จังหวะการพูดช้าหรือเร็วเกินไป มือสั่น ไม่สบตาผู้ฟัง กระวนกระวาย ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนช้ากว่าที่ควรจะเป็น และจากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษและวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ต่างพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมดังกล่าวเช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะทำการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น

การพัฒนาพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนมีหลายวิธีเช่น การใช้เทคนิคแม่แบบ การฝึกพฤติกรรมแสดงออก การให้การเสริมแรง การให้ข้อมูลย้อนกลับ ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจวิธีการฝึกพฤติกรรมแสดงออก เพราะลาซารัส (วงพัคตร์ ภูพันธ์ศรี. 2538 : 4 อ้างอิงมาจาก Lazarus. 1986) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมแสดงออก คือ การช่วยเสริมสร้างเกี่ยวกับ

การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล โดยช่วยให้ผู้ได้รับการฝึกได้รู้จักแสดงความรู้สึกทางบวกและลบ ตลอดจนทั้งเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น เพราะการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการแสดงออกอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยนำเทคนิคต่าง ๆ มาประกอบ การฝึก ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมุติ การชี้แนะ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้การเสริมแรง และการให้ไปฝึกเป็นการบ้าน ซึ่งโวลเป้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2536 : 132 อ้างอิงมาจาก Wolpe. 1982) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกจะให้นักเรียนลดความวิตกกังวลและเกิดความเชื่อมั่นในการแสดงออกอย่างเหมาะสม ดังผลการวิจัยของอารีย์ ลีลา (2536 : 66) ที่ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่มีต่อการสร้างเสริมสัมพันธภาพกับเพื่อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่มีต่อการสร้างเสริมสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้น และผลการวิจัยของไพโรพวรรณ ไชยสุวรรณ (2537 : 58) ที่ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมพุดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกมีพฤติกรรมพุดที่เหมาะสมขึ้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษามูลของการฝึกพฤติกรรมแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมพุดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมพุดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมพุดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกและนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมพุดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกมีพฤติกรรมพุดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางแก่ครูอาจารย์ และครูแนะแนว ที่มีความชำนาญในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการนำวิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกไปใช้ในการพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 20 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรแล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่วิธีพัฒนาพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียน โดยการฝึกพฤติกรรมแสดงออก
 2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียนขณะออกไปพูดหน้าชั้นเรียนในวิชาภาษาไทย โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
 - 1.1 ภาษาท่าทาง (Non-Verbal Langvagy) ได้แก่
 - 1.1.1 มือไม่สั่น
 - 1.1.2 สบสายตาสื่อผู้ฟัง โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
 - 1.1.3 ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย
 - 1.1.4 ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นช้ากว่าที่ควรจะเป็น

1.2 ภาษาถ้อยคำ (Verbal Language) ได้แก่

- 1.2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก
- 1.2.2 ไม่พูดหยุดกลางคัน
- 1.2.3 เสียงพูดไม่สั่น
- 1.2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
- 1.2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

2. การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก หมายถึง วิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนได้เหมาะสมทั้งด้านภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง โดยมีลำดับขั้นดังนี้

2.1 ขั้นนำ

2.1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

2.1.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนเคยประสบพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น

2.1.3 ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม และผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ (ครั้งที่ 2-11)

2.2 ขั้นฝึก

2.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1.1 การให้การแนะนำ หมายถึง การที่ผู้วิจัยแนะนำให้คำอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนกำลังแสดงออก หรือให้นักเรียนให้ข้อเสนอแนะ หรือให้ข้อมูลย้อนกลับนักเรียนในกลุ่มด้วยกัน

2.2.1.2 การใช้เทคนิคแม่แบบ หมายถึง การให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนเห็นตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับตัวแบบ

2.2.1.3 การแสดงบทบาทสมมติ การที่ผู้วิจัยให้นักเรียนได้แสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ต่าง ๆ ของการพูดหน้าชั้นเรียน ตามที่ผู้วิจัยกำหนดโดยไม่มีผู้ชักชวนมาก่อน

2.2.1.4 การฝึกซ้อมพฤติกรรม หมายถึง การให้นักเรียนได้ฝึกซ้อมพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ทั้งด้านภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง ก่อนที่จะไปแสดงพฤติกรรมนั้นจริงในห้องเรียน

2.2.1.5 การให้แรงเสริมบวก หมายถึง การให้คำชมเชย หรือให้กำลังใจ แก่นักเรียนภายหลังที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม

2.2.1.6 การมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกการพูดหน้าชั้นเรียน หมายถึง การให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้จากการฝึกพูดหน้าชั้นเรียนไปฝึกเพิ่มเติม

เทคนิคที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนนี้ อาจให้มากกว่า 1 เทคนิค หรือทุกเทคนิคในแต่ละครั้ง แล้วแต่ความเหมาะสม

ขั้นฝึกนี้ใช้เวลาประมาณ 35 นาที

2.3 ขั้นสรุป

2.3.1 ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมแสดงออก เกี่ยวกับการพูดหน้าชั้นเรียน

2.3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทาง ในการพูดหน้าชั้นเรียน

2.3.3 ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนฝึกการพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มเติม
ขั้นสรุปนี้ใช้เวลาครั้งละประมาณ 10-15 นาที

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

3. กลุ่มทดลอง หมายถึง นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

4. กลุ่มควบคุม หมายถึง นักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยดังนี้ คือ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกการแสดงออก
 - 1.1.1 ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.2 ลักษณะของพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.3 ชนิดของพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.4 พื้นฐานทฤษฎีของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.6 องค์ประกอบของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.7 ขนาดของกลุ่มและระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.8 เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 1.2.2 งานวิจัยในประเทศ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูดหน้าชั้นเรียน
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพูด
 - 2.1.1 ความหมายของการพูด
 - 2.1.2 ความสำคัญของการพูด
 - 2.1.3 องค์ประกอบของการพูด
 - 2.1.4 หลักการพูดที่ดี
 - 2.1.5 ความมุ่งหมายของการพูด
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูดหน้าชั้นเรียน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต
 - 3.1 ความหมายของการสังเกต
 - 3.2 จุดมุ่งหมายของการสังเกต
 - 3.3 หลักการสังเกตพฤติกรรม
 - 3.4 หลักการบันทึกพฤติกรรม

3.5 วิธีการเสนอข้อมูลที่ได้จากการบันทึก

3.6 ประโยชน์ของการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

1.1.1 ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออก

พฤติกรรมการแสดงออก ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

โวลเป้ (Wolpe. 1973 : 81) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกว่า เป็นการแสดงถึงสิทธิ ความรู้สึกของบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม รวมไปถึงการปฏิเสธการขอร้องที่ไร้เหตุผล การแสดงความรัก การยกย่องชมเชย การแสดงออกถึงความรู้สึกของบุคคล

บาวเวอร์ และบาวเวอร์ (Bower and Bower. 1976 : 4) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ว่า เป็นความสามารถที่จะแสดงความรู้สึกต่าง ๆ เป็นการเลือกที่จะทำอย่างไร เป็นการแสดงสิทธิของตนตามความเหมาะสม เป็นการเพิ่มความภาคภูมิใจให้แก่ตนเอง เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับตนเองมากขึ้น เป็นการแสดงความไม่เห็นด้วย เป็นการวางแผนที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง และเป็นการขอร้องให้ผู้อื่นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่อต้านของเขา

วิลด์และโคปลาน (Wilk and Copland. 1977 : 460) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกว่า เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ และเป็นการเพิ่มความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนทั้งมีผลทั้งระยะสั้นและระยะยาวต่อการเพิ่มระดับความตระหนักรู้ในตนเอง และความเคารพนับถือต่อตนเองและผู้อื่น

ละเอียด ชูประยูร และคนอื่น ๆ (2521 : 8) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ว่า เป็นการแสดงออกของความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ของบุคคลตามสิทธิต่อบุคคลอื่น และเป็นการแสดงออกที่มีเหตุผลซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม พฤติกรรมการแสดงออกคลุมไปถึงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ เช่น การกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากผู้อื่น การกล้าแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ การปฏิเสธที่จะทำตามคำขอร้องที่ไม่ยุติธรรม หรือไม่มีเหตุผล ตลอดจนกระทำการแสดงความชื่นชมยินดีต่อบุคคลอื่น ๆ หรือยอมรับว่าตนเองบกพร่องหรือโง่เขลาในบางเรื่อง

หลุย จำปาเทศ (2533 : 136) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ว่า เป็นลักษณะการแสดงที่ไม่ต้องการอำนาจ ไม่ต้องการบังคับ ชูเกียรติ ควบคุมพฤติกรรมของคู่สนทนาแต่ตรงกันข้าม การแสดงออกที่เหมาะสมคือ การพัฒนาตนเองให้เกิดความเชื่อมั่นที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและสังคมยอมรับ

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 133) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ว่า เป็นความสามารถที่จะเสนอหรือแสดงออกของบุคคลได้อย่างเป็นธรรมชาติมากที่สุดตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่ และสามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยวิธีบวกโดยปราศจากความวิตกกังวล

1.1.2 ลักษณะของพฤติกรรมการแสดงออก

ซอลเตอร์ (พรรณราย ทรัพย์ะประภา. 2524 : 48 ; อ้างอิงมาจาก Salter. 1949) กล่าวว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. การพูดแสดงความรู้สึกที่แท้จริง (Use - Feeling - Talk) เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกชอบและความสนใจได้อย่างไม่ขัดเขิน แทนการพูดอะไรออกมาอย่างเป็นกลาง ๆ สามารถที่จะใช้วาจา “ฉันรู้สึกว่า.....” หรือ “ฉันคิดว่า.....” ได้ในเวลาอันเหมาะสม
2. การพูดเกี่ยวกับตนเอง (Talk about Yourself) เมื่อบุคคลทำสิ่งใดที่มีคุณค่าและน่าสนใจ บุคคลนั้นสามารถพูดหรือเล่าให้บุคคลอื่นทราบได้ โดยไม่พูดโอ้อวดหรือผูกขาดการสนทนาเพียงผู้เดียว แต่สามารถเล่าความสำเร็จของตนได้เมื่อถึงเวลาอันเหมาะสม
3. การพูดทักทายปราศรัย (Make Greeting Talk) บุคคลสามารถที่จะแสดงความเป็นมิตรกับบุคคลที่ต้องการรู้จัก และแสดงความยินดีที่ได้พบเขาด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส สามารถกล่าวว่า “สวัสดีค่ะ ดีใจที่ได้พบคุณอีก” มากกว่าที่จะกล่าวเพียงคำว่า “สวัสดี” หรือ พยักหน้าอย่างเดียว
4. การยอมรับคำชมเชย (Accept Compliment) บุคคลสามารถยอมรับคำชมเชยได้อย่างจริงใจ แทนการแสดงความไม่เห็นด้วย เช่น เมื่อมีคนชมว่า “เสื้อของคุณตัวนี้สวย” สามารถตอบได้ว่า “ขอบคุณค่ะ ดิฉันก็ชอบเหมือนกัน” โดยถือว่าการยอมรับคำชมเชยเป็นการให้รางวัลผู้กล่าวชมแทนที่การพูดในลักษณะเป็นการลงโทษ
5. การแสดงออกทางสีหน้าได้อย่างเหมาะสม (Use Appropriate Facial Talk) เป็นการแสดงออกทางใบหน้าและน้ำเสียงที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง และสามารถสบสายตากับคู่สนทนาได้อย่างตรงไปตรงมา
6. การแสดงความเห็นด้วยอย่างสุภาพ (Disagree Mildly) เมื่อมีความคิดไม่ตรงหรือไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น โดยที่ตนเองมีความแน่ใจในสิ่งที่ไม่เห็นด้วยนั้น สามารถแสดงความเห็นด้วยอย่างนุ่มนวล ด้วยการแสดงกิริยาบางอย่าง เช่น มองไปทางอื่น เลิกคิ้ว สั่นศีรษะ หรือเปลี่ยนเรื่องสนทนา

7. การขอให้แสดงความกระจ่าง (Ask for Clarification) เมื่อมีคนให้คำแนะนำ คำสั่ง สอน หรือคำอธิบายไม่ชัดเจน ก็สามารถขอร้องให้อธิบายให้ฟังอีกครั้ง ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยสามารถพูดว่า “ดิฉันยังไม่เข้าใจคำอธิบายของคุณดีนัก คุณจะกรุณาพูดใหม่อีกครั้งได้ไหมคะ”

8. การถามเหตุผลว่า ทำไม (Ask Why) เมื่อมีผู้ใดมาขอร้องให้ทำในสิ่งที่ไม่ดีมีเหตุผล ก็สามารถถามได้ว่า “ทำไมคุณจึงต้องการให้ดิฉันทำสิ่งนั้นเล่าคะ” ด้วยน้ำเสียงสุภาพและไม่ทำหน้า บึ้งตึง แต่ต้องไม่ยี้ม

9. การแสดงความไม่เห็นด้วยในขณะนั้น (Express Active Disagreement) เมื่อมีความ เห็นไม่ตรงหรือไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น โดยที่ตนเองมีความแน่ใจในสิ่งที่ไม่เห็นด้วยนั้นก็สามาถแสดง ความไม่เห็นด้วยได้ โดยพูดว่า “ดิฉันมีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป ดิฉันมีความเห็นว่า.....”

10. การพูดเพื่อรักษาสีทธิของตนเอง (Speak up for Your Rights) การไม่ยอมให้ใครมา เกร็ดเอาเปรียบโดยไม่ยุติธรรม สามารถปฏิเสธได้โดยไม่รู้สึกลังใจ สามารถที่จะแสดงสิทธิและขอร้อง ให้ผู้อื่นแสดงต่อตนเองด้วยความยุติธรรม เช่น สามารถพูดได้ว่า “ดิฉันมาเข้าคิวก่อน” หรือ “กรุณารื้อวิทยุหน่อยได้ไหมคะ” โดยไม่ต้องทำลายสถานการณ์ คือไม่ต้องทะเลาะวิวาทหรือโกรธ ผู้อื่นนั่นเอง

11. การแสดงความมั่นคง (Be Persistent) เมื่อมีเรื่องข้องใจในเรื่องที่มีเหตุผลพอสมควร สามารถดำเนินการร้องทุกข์จนกว่าจะได้รับความพอใจ แม้จะมีผู้ใดขัดขวางก็จะไม่เลิกล้มความตั้งใจ

12. หลีกเลี่ยงในการแสดงเหตุผลในทุก ๆ ความเห็น (Avoid Justifying Every Opinion) ในกรอบอภิปราย ถ้ามีใครโต้แย้งตลอดเวลาและคอยถามว่า “ทำไม ทำไม ทำไม” ก็สามารถ ปฏิเสธที่จะตอบคำถามเพื่อที่จะยุติปัญหาเหล่านั้น โดยพูดว่า “ดิฉันมีความรู้สึก เช่นนี้คะ ดิฉันไม่จำเป็นต้องแสดงเหตุผลในทุก ๆ สิ่งที่ดิฉันพูดออกไป ถ้าการแสดงเหตุผลมีความ สำคัญต่อคุณมาก คุณน่าจะหาเหตุผลว่า ทำไมคุณจึงไม่เห็นด้วยกับดิฉันไปเสียหมด”

13. การใช้การประสานสายตา (Eye Contact) ขณะที่สนทนากัน สามารถมองตา ผู้ฟังได้ ซึ่งการประสานสายตานับว่ามีความสำคัญมาก เพราะจะช่วยสะท้อนความรู้สึกจริงใจของ ผู้พูดได้ ในขณะเดียวกันทำให้ผู้พูดรู้ว่าผู้ฟังมีความสนใจเรื่องที่กำลังสนทนากันมาน้อยเพียงใด หรือผู้ฟังมีความรู้สึกอย่างไร

อัลเบอร์ตี และเอมมอนส์ (วัฒนา พันธุ์เมฆา. 2528 : 17-18 ; อ้างอิงมาจาก Alberti and Emmons. 1978) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ ดังนี้

1. ลักษณะการแสดงออกมาให้ปรากฏ
2. ลักษณะการแสดงออกมาอย่างจริงใจ
3. ลักษณะการแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา

4. มีลักษณะเป็นการส่งเสริมตนเอง
5. ไม่มีลักษณะที่เป็นการทำร้ายความรู้สึกของคนอื่น
6. ลักษณะการพูดแสดงความรู้สึก แสดงความคิดเห็นและขอรับรอง เป็นต้น
7. ลักษณะการใช้สายตา น้ำเสียง ท่าทาง การวางตัว เป็นต้น
8. มีลักษณะเหมาะสมแก่บุคคลมากกว่าที่จะเป็นลักษณะสากล
9. มีลักษณะรับผิดชอบต่อสังคม
10. ลักษณะผสมผสานกันของทักษะที่ได้เรียนรู้มา ไม่ใช่ลักษณะที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะของพฤติกรรมการแสดงออก หมายถึง การแสดงออกที่สอดคล้องกันทั้งภาษากายคำและภาษาท่าทางได้อย่างจริงใจ เปิดเผยตรงไปตรงมา เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ สามารถรักษาสีทธิของตนโดยไม่ก้าวก่ายสิทธิของบุคคลอื่น

1.1.3 ชนิดพฤติกรรมการแสดงออก

สมาบีและแทมมินเน (Smaby and Tammene. 1976 : 423) ได้แบ่งชนิดของพฤติกรรม การแสดงออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมเพียงเล็กน้อย (Minimally Assertive) ซึ่งสามารถสังเกตได้จากคำพูดและการแสดงออกมามีลักษณะไม่ยอมตามผู้ที่เคยเอาตัวเขาเปรียบแต่ขณะเดียวกันก็ไม่เป็นแบบก้าวร้าว รู้ว่าตนเอง รู้สึกอย่างไร ในระดับนี้มักจะใช้คำพูดว่า.....อ้อ.....ดี.....แต่.....เพื่อได้อตอบฝ่ายตรงข้าม

2. พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมด้วยความมั่นใจ (Confidently Assertive) ซึ่งสามารถสังเกตได้จากน้ำเสียงที่หนักแน่น เชื่อมั่น ได้ตอบได้รวดเร็ว รู้จักใช้คำพูดที่ตรงกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นโดยปราศจากการเหน็บแนม แกะแค้นฝ่ายตรงข้าม และพูดด้วยเหตุผล

3. พฤติกรรมที่มีลักษณะที่สามารถฟังและตอบฝ่ายตรงข้ามได้อย่างเข้าใจ รวมทั้งรู้ว่าฝ่ายตรงข้ามมีความรู้สึกอย่างไร (Mutally Assertive) นอกจากนั้นสามารถที่จะเผชิญหน้า (Confront) กับฝ่ายตรงข้ามที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น โกรธโดยไม่มีเหตุผล หรือขาดความรับผิดชอบได้

นอกจากนี้ หลุย จำปาเทศ (2533 : 134-136) ได้แยกพฤติกรรมการแสดงออกเป็น 5 ชนิด ดังนี้คือ

1. การแสดงออกในเหตุการณ์ทั่วไป (Basic Assertion) เป็นการแสดงออกโดยตรงถึงความเชื่อ ความรู้สึก ความคิดเห็นตามสิทธิ โดยไม่เกี่ยวข้องกับทักษะทางสังคมอื่น ๆ การแสดงออกเช่นนั้น ได้แก่ การเชื่อเชิญ การชักชวน การโฆษณา การตอบปฏิเสธ การแสดงการปลอบใจ เห็นใจ การขอความช่วยเหลือ การบอन्नอม เป็นต้น

2. การแสดงออกถึงความเห็นใจ (Empathic Assertion) เป็นการแสดงแบบเอาใจเขามาใส่ใจเราเพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้สึก ความต้องการที่มีอยู่ให้คู่สนทนาทราบ ซึ่งการแสดงออกแบบนี้จะสัมพันธ์กับการแสดงออกของคู่สนทนา มากกว่าการแสดงออกแบบธรรมดา ซึ่งจะประกอบไปด้วยการยอมรับสถานการณ์ หรือความรู้สึกของคู่สนทนาตามที่เขาบอกหรือเล่าให้ฟัง การยอมรับในสิทธิของตนเองและผู้อื่น จำเป็นต้องคำนึงถึงเสมอ

3. การแสดงออกที่ค่อนข้างรุนแรงขึ้น ๆ (Escalating Assertion) เป็นการแสดงออกที่แสดงถึงความเข้มแข็งหรือค่อนข้างรุนแรงขึ้น ๆ กว่าปกติไปเรื่อย ๆ อาจมีอารมณ์และเนื้อหาค่อนข้างลบ บ้าง เป็นเป้าหมายก็เพื่อตอบสนองบุคคลที่บุกรุกสิทธิ์มากเกินไป ระดับของการแสดงออกค่อย ๆ เพิ่มความรุนแรงขึ้นกว่าธรรมดา แข็งกร้าวขึ้นแต่มิใช่เป็นการก้าวร้าว การแสดงออกแบบนี้มีเป้าหมายที่จะเรียกร้องสิทธิหรือต้องการปฏิเสธอย่างตรงไปตรงมา

4. การแสดงออกแบบเผชิญหน้ากับความเป็นจริง (Confrontive Assertion) ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการหยุดการกระทำของผู้อื่น โดยการวิพากษ์กันหรืออธิบายการกระทำของผู้อื่นว่าเขาทำอะไรแสดงออกอย่างไร ซึ่งเป็นไปตามความเป็นจริงโดยไม่ได้เป็นการประเมินผลของผู้พูดอันจะทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน รู้ความต้องการ รู้ข้อมูล เพื่อช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหา ทำให้สัมพันธภาพระหว่างกันดีขึ้น แต่ถ้าแสดงออกแบบก้าวร้าวก็จะเป็นการบีบบังคับ ควบคุม หรือทำให้ผู้อื่นเกิดอารมณ์ต่อต้านได้

5. การแสดงออกโดยเปลี่ยนสรรพนามเป็น “ฉัน” (I Language Assertion) I language ในที่นี้ตรงข้ามกับ You Language เป็นการพูดถึงความรู้สึกส่วนตัวของเราแทนที่จะใช้คำว่า “คุณ” (You) เป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ กลับใช้คำว่า “ฉัน” (I) เพื่อแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความต้องการส่วนตัว โดยไม่ทำให้คู่สนทนาได้รับความไม่สบายใจในเชิงของการตำหนิหรือคุกคามสิทธิและความรู้สึกส่วนตัวของเขา เช่น

I Language	: ฉันรู้สึกอึดอัดใจ ถ้าจะขอรับรองให้คุณเข้าประชุมด้วยกันทุก ๆ ครั้ง ฉันรู้ว่าคุณก็คงมีงานอื่น ๆ ทำอยู่ แต่ที่ประชุมต้องการความคิดเห็นของคุณ
You Language	: คุณทำไมไม่เข้าประชุม เพราะหลาย ๆ คนต้องการความคิดเห็นของคุณ คุณมัวแต่ไปทำงานอื่น ๆ จนไม่ยอมเข้าประชุม

ซึ่งความนุ่มนวลในการสื่อสารจะดีกว่าถ้าใช้ I Language เพราะ You Language เป็นการบ่งชี้ไปที่คู่สนทนา ทำให้คู่สนทนาหรือผู้ฟังเกิดการป้องกันตนเอง หรือต่อต้าน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ชนิดของพฤติกรรมการแสดงออก มีทั้งการแสดงออกแบบธรรมดา ซึ่งเป็นการแสดงออกที่เหมาะสม แสดงออกถึงความเห็นใจ การแสดงออกแบบมั่นใจ ระดับของการแสดงออกจะค่อย ๆ เพิ่มความรุนแรงขึ้นกว่าธรรมดาและการแสดงออกแบบเผชิญหน้ากับความจริง สามารถฟังและตอบฝ่ายตรงกันข้ามได้อย่างเข้าใจ รวมทั้งการแสดงออกโดยเปลี่ยนสรรพนามเป็น “ฉัน” แทนที่จะใช้คำว่า “คุณ”

1.1.4 พื้นฐานทฤษฎีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก (Assertive Training) ได้นำแบบการเรียนรู้ของพาฟลอฟมาใช้ (สุรจิตต์ แสงอรุณ. 2529 : 15 ; อ้างอิงมาจากพาฟลอฟ (Pavlov)) ซึ่งพาฟลอฟ (Pavlov) ได้อธิบายถึงทฤษฎีการเรียนรู้ของเขาว่าพฤติกรรมเกิดขึ้นเพราะมีสิ่งเร้า และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพราะสิ่งเร้าหนึ่ง ๆ อาจเกิดขึ้นได้อีกโดยใช้สิ่งเร้าที่ทำให้เกิดพฤติกรรมนั้น ทั้งนี้เนื่องจากพาฟลอฟค้นพบลักษณะบางอย่างในระบบประสาทที่ทำให้มนุษย์และสัตว์ สามารถปรับพฤติกรรมของตนเองอย่างเหมาะสมตามเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อมสิ่งสำคัญที่ค้นพบคือ การกระตุ้น (Excitation) และการระงับ (Inhibition)

การกระตุ้น เป็นกระบวนการของสมองที่ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ แข็งแกร่งเข้มข้น ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมตอบสนองเงื่อนไข หรือสิ่งเร้าใหม่

การระงับ เป็นกระบวนการทดลองหรือยับยั้งพฤติกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ โดยเชื่อว่า เมื่อแรงกระตุ้นที่มีความเข้มข้นสูง บุคคลจะแสดงพฤติกรรมในเชิงปฏิบัติ และมีอิทธิพลด้านอารมณ์เป็นตัวของตัวเอง ถ้าพลังยับยั้งมีความเข้มข้นกว่าทำให้บุคคลนั้นอ่อนแอไม่เป็นตัวของตัวเอง ขาดความสามารถในการตอบสนอง และมักจะแสดงพฤติกรรมในสิ่งที่ตนไม่ปรารถนาจะทำ จึงเกิดความวิตกกังวล คนที่มีสุขภาพจิตดีจะมีแรงกระตุ้นและแรงระงับยับยั้งสมดุลกัน ส่วนคนที่มีปัญหาสุขภาพจิตเกิดการมีแรงระงับยับยั้งมากเกินไป ดังนั้นวิธีการที่จะช่วยบำบัดรักษาคนเหล่านี้ ต้องใช้หลักการสะท้อนแบบถูกวางเงื่อนไข (Conditioned Reflex Therapy) ซึ่งกระทำโดยการวางเงื่อนไขซ้ำในสถานการณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดความกลัวหรือความวิตกกังวล เพื่อให้พลังกระตุ้นมีความเข้มข้นสูงกว่ายับยั้งซึ่งถูกวางเงื่อนไขมาก่อน

1.1.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ลาซารัส (วงพัคตร์ ภูพันธ์ศรี. 2523 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Lasarus. 1968) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้นคือ การช่วยเสริมในเรื่องการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล โดยช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกรู้จักแสดงความรู้สึกทางบวก เช่น ความรักใคร่ชื่นชมยินดี และทางลบ เช่น การแสดงอาการคัดค้าน มีความเชื่อมั่นในตนเองในลักษณะที่สิทธิของตัวเอง และสิทธิของผู้อื่นมิได้ถูกกลวงละเมิด

วิลค์ และโคปลาน (Wilk and Coplan. 1997 : 460) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเป็นเทคนิคที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และจะสามารถรับรู้เกี่ยวกับคำพูด ความรู้สึก สิทธิ เจตนาทั้งของตนเองและผู้อื่นได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกทักษะในการพูดและการฟังด้วย

พรรณราย ทวีพะยะประภา (2524 : 53) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้นเป็นการฝึกสำหรับบุคคลที่มีความประสงค์จะเปลี่ยนพฤติกรรมการแสดงออกได้อย่างถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การฝึกจะเน้นในเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. การแสดงความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบออกมา เพื่อให้ผู้อื่นทราบอย่างถูกต้องเหมาะสมแก่กาลเทศะอย่างจริงใจ และอย่างตรงไปตรงมา
2. การกล่าวคำขอร้องหรือออกคำสั่งที่มีเหตุผลสมควรแก่ผู้อื่น
3. การกล่าวคำปฏิเสธที่จะกระทำตามคำสั่ง หรือคำขอร้องที่ไร้เหตุผลสมควรของผู้อื่น
4. การแสดงสิทธิอันพึงได้ของตนโดยที่ไม่เป็นการล่วงละเมิด หรือก้าวท้าวสิทธิของผู้อื่น

วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2528 : 76) กล่าวว่า วัตถุประสงค์การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก คือการฝึกความรู้สึกให้เป็นอิสระ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำที่เป็นลักษณะเปิดเผยตรงไปตรงมา จริงใจและลงท้ายผลก็คือ เป็นการแสดงความรู้สึกออกมาได้อย่างเหมาะสมแก่กาลเทศะ

1.1.6 องค์ประกอบของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้น อัลเบอร์ตี และเอมมอนส์ (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 30-32 ; อ้างอิงมาจาก Alberti and Emmons. 1978 : 31-32) กล่าวว่า ผู้เข้ารับการฝึกจะต้องได้รับการฝึกเป็นพิเศษในเรื่องต่อไปนี้

1. การประสานสายตา (Eye contact) คือการมองบุคคลที่พูดด้วยอย่างตรงไปตรงมา เป็นการบอกให้ทราบถึงความจริงใจ เกี่ยวกับสิ่งที่กำลังพูด เมื่อสนทนากับผู้ใด ผู้พูดสามารถที่จะมองประสานสายตากับผู้ฟังได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังได้ทราบถึงความรู้สึกจริงใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังพูดอยู่
2. การวางตัว (Body Posture) เป็นลักษณะของการเผชิญหน้า การยืนหรือนั่งที่เป็นไปอย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นระยะทาง การโน้มตัวเข้าหา การวางตัวให้ตรงที่เป็นไปอย่างเหมาะสม จะทำให้เรื่องราวที่พูดกับบุคคลอื่นมีน้ำหนักมากขึ้น
3. การแสดงท่าทาง (Gesture) การแสดงท่าทางที่เหมาะสมจะทำให้เรื่องราวที่พูดมีความหนักแน่นยิ่งขึ้น การแสดงอาการกระตือรือร้นจนเกินไป จะทำให้เกิดความขัดแย้งกันได้

4. การแสดงออกทางใบหน้า (Facial Expression) ผู้ที่แสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม จะต้องสามารถแสดงสีหน้าได้อย่างสอดคล้องกับเรื่องราวที่จะพูดหรือที่กำลังพูด เช่น จะแสดงให้ผู้อื่นรู้ว่าตนเองกำลังโกรธ แต่สีหน้าที่แสดงออกเป็นยิ้มแย้มหรือหัวเราะก็เป็นการแสดงออกทางสีหน้าที่ไม่ตรงกับเรื่องที่กำลังพูด ผู้ที่แสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องแสดงสีหน้าได้เหมาะสมกับเรื่องและความรู้สึก

5. น้ำเสียง การเปลี่ยนแปลงด้วยคำและระดับเสียง (Voice Tone, Inflection and Volume) การพูดเสียงเรียบ กระชับเบา ๆ จะเป็นการยากในการที่จะชักจูงให้ผู้อื่นเชื่อถือเห็นจริงจึงในทำนองเดียวกัน เสียงตะโกนก็เป็นอุปสรรคการสื่อสารกับผู้อื่น ดังนั้นการใช้ระดับเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ ปานกลางที่เหมาะสมในการสนทนาจะเป็นการชักจูงใจผู้อื่นรู้ได้โดยไม่ต้องใช้การขู่บังคับ

6. จังหวะในการพูด (Timing) การแสดงออกโดยความสมัครใจจะเป็นเป้าหมายของผู้ที่ต้องการความกล้าในการแสดงออก แต่บางครั้งการลังเลใจจะส่งผลกระทบที่จะได้จากการแสดงออก แต่อย่างไรก็ตามการตัดสินใจเลือกจังหวะอันเหมาะสมนั้นเป็นสิ่งจำเป็น เช่น ในกรณีที่เกิดขัดแย้งกัน การพูดกับนายจ้างในห้องทำงานส่วนตัวย่อมดีกว่าการพูดต่อหน้ากลุ่มคนงาน

7. เนื้อหาที่จะพูด (Content) บุคคลมักจะมีกำลังใจอยู่นานเพราะไม่รู้ว่าจะพูดอะไร ซึ่งนับว่าต้องมีการฝึกพูดในบางสิ่งบางอย่าง เพื่อที่จะให้ผู้ฟังได้รู้ถึงความรู้สึกที่แท้จริงของผู้พูดในขณะนั้นได้

8. การฟัง (Listening) การแสดงให้ผู้พูดทราบถึงความสนใจฟังการสะท้อนความคิดเห็น การแสดงสีหน้าท่าทางที่เหมาะสมในขณะนั้น เช่น การพยักหน้าและการพยายามทำความเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดพูดให้ชัดเจนเสียก่อนที่จะพูดโต้ตอบ

การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนี้ สรุปได้ว่า เป็นการฝึกทักษะทั้งทางด้านภาษากาย (Verbal) และภาษาท่าทาง (Non-Verbal) โดยส่วนใหญ่แล้วพื้นฐานการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่สำคัญนั้นอยู่ที่ความสามารถที่จะแสดงความรู้สึกทางด้านท่าทาง ซึ่งได้แก่ การแสดงความรู้สึกออกได้ทางสายตา ทางใบหน้า ทางกิริยาท่าทาง และทางน้ำเสียง

1.1.7 ขนาดของกลุ่มและเวลาที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

การฝึกพฤติกรรมแสดงออกนั้นสามารถกระทำได้ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ขนาดของกลุ่มมีความสำคัญมากต่อการฝึกพฤติกรรมแสดงออกเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพเพราะถ้าจำนวนสมาชิกมีมากหรือน้อยเกินไป อาจจะทำให้การฝึกไม่ประสบความสำเร็จตามต้องการ

โฟเดอร์ (Fodor, 1980 : 571) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมแสดงออกสามารถทำได้ทั้งรายบุคคลและรวมกลุ่ม ในการจัดเป็นกลุ่มสามารถจัดเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มที่มีขนาดเล็กก็ได้

วิลด์และโคปลาน (Wilk and Coplan. 1997 : 461) ได้เสนอแนวคิดว่าการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกควรมีสมาชิกกลุ่มละ 8 คน เพื่อให้ทุกคนได้รับการฝึก มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ได้รับการเสริมแรงจากกลุ่ม และผู้นำกลุ่มอย่างทั่วถึง และเหมาะสมกับเวลาที่จัดขึ้น คือ ครั้งละ 1 ชั่วโมงครึ่ง ถึง 2 ชั่วโมง ประมาณ 4-8 ครั้ง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ฟลาวเวอร์ส และบูแรม (ยุพิน กองธรรม. 2532 : 21 ; อ้างอิงมาจาก Flowers and Booraem. 1980) มีความคิดเห็นว่าการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกสามารถใช้ได้กับบุคคลทุกประเภท ทั้งคนไข้ภายใน คนไข้ภายนอก ผู้ที่มีปัญหาในคลินิกจิตบำบัด ตลอดจนนักเรียนนักศึกษา ในสถานศึกษา ขนาดของกลุ่มฝึกที่ได้ผลคือ 8-10 คน จำนวนครั้งที่เหมาะสม คือ 6-12 ครั้ง

อัลเบอร์ตีและเอมอนส์ (Alberti and Emonons. 1982 : 157) กล่าวว่า การฝึก พฤติกรรมการแสดงออกนี้ถ้ากลุ่มมีขนาด 5-12 คน โดยเวลาที่ใช้ในการฝึกทั้งหมดนั้น 5-6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ก็จะทำให้การฝึกมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับการฝึกที่มีระยะเวลานาน

เคนเฟอร์ และ โกลด์สไตน์ (พรทิพย์ ทรัพย์สิน. 2532 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Kenfer and Goldsfein กล่าวว่า ขนาดของกลุ่มที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกควรมีสมาชิกตั้งแต่ 8-10 คน ส่วนจำนวนครั้งที่ใช้ในการฝึกควรเป็น 6-8 ครั้ง จะทำให้การฝึกได้ผลดีที่สุด

หลุยส์ จำปาเทศ (2532 : 137) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้นอาจจะทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มได้ แต่มีความเชื่อว่าการทำเป็นกลุ่มโดยทั่วไปแล้วจะได้รับผลดีกว่าการฝึกเป็นรายบุคคล เช่น การฝึกเป็นกลุ่มสมาชิกจะได้รับการกระตุ้นหรือ การเสริมแรงจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่มและสมาชิกในกลุ่มสามารถที่จะยอมรับสิทธิของเพื่อนสมาชิกที่เสนอเหตุผลตามสิทธิของเขา เป็นต้น

จากการฝึกของ พรทิพย์ ทรัพย์สิน (2532 : 32) ได้ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ ใช้สมาชิกจำนวน 8 คน เวลาที่ใช้ในการฝึก 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และ อารีย์ ลิลา (2535 : 35) ได้ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ใช้สมาชิกจำนวน 8 คน เวลาที่ใช้ในการฝึก 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ขนาดของกลุ่ม ควรมีสมาชิก 8-10 คน และ เวลาที่ใช้ในการฝึกประมาณ 4-8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1-2 ชั่วโมง ในแต่ละครั้ง จะฝึกเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้

1.1.8 เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดง

มอริส (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 33-34 : อ้างอิงมาจาก Morris.

กล่าวถึงวิธีการและเทคนิคในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่สำคัญสามประการคือ

1. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) คือการกำหนดสถานการณ์ขึ้นตามสถานการณ์ที่เป็นปัญหา แล้วให้ผู้ที่มีปัญหาได้ฝึกซ้อมการแสดงออกที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์
2. การแสดงแบบ (Modeling) หรือการแสดงตัวอย่างให้ดู ใช้เมื่อจะเป็นแบบอย่างในการตอบสนองที่เห็นว่าเหมาะสม และผู้ที่เข้ารับการฝึกสามารถปฏิบัติตามได้ในสถานการณ์การฝึก โดยผู้ฝึกจะเป็นผู้แสดงแบบหรือหาแบบอย่างมาให้ดู ได้แก่ ผู้ช่วยหรืออุปกรณ์อื่น ๆ ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง เทปบันทึกเสียง เป็นต้น
3. การให้รางวัลและการให้คำแนะนำ (Reward and Coaching) เป็นการให้การเสริมแรงแก่ผู้ที่เข้ารับการฝึกให้มีแรงจูงใจเพื่อให้ความถี่และความเข้มข้นของพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติม แต่การชมเชยว่าเขาแสดงได้ดีหรือก้าวหน้าเพียงใดยังไม่เป็นการเพียงพอต้องให้ข้อเสนอแนะเชิงจูงใจต่อพฤติกรรมที่เขาแสดงออกมา เพื่อให้เขาเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด

นอกจากนี้ โฟเดอร์ (จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล. 2532 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Fodor. 1980 : 504-508) ได้กล่าวถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการฝึกฝนพฤติกรรมการแสดงออก พอสรุปได้ดังนี้

1. การให้คำแนะนำ (Coaching) ผู้นำหรือผู้ฝึกจะให้การแนะนำแก่ผู้รับการฝึกเพื่อส่งเสริมหรือทำให้เกิดความเข้าใจในการฝึกทักษะในการแสดงออกมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางให้ผู้รับการฝึกปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก
2. การแสดงตัวแบบ (Modeling) ผู้รับการฝึกจะสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกที่ผู้นำการฝึก และผู้รับการฝึกคนอื่น ๆ สาธิต หรือแสดงแบบอย่างให้ดู นอกจากนี้อาจจะสังเกตจากเทปบันทึกภาพ เพื่อให้ผู้รับการฝึกเกิดการเรียนรู้ และเลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสม
3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการกำหนดสถานการณ์ที่เป็นปัญหา แล้วให้ผู้เข้ารับการฝึกซึ่งมีการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม นึกถึงสภาพนั้น ๆ แล้วแสดงเป็นตัวเอง
4. การฝึกซ้อมพฤติกรรม (Behavioral Rehearsal) การให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ซ้อมบทบาทพฤติกรรมที่ตนเองมีความต้องการที่จะแสดงออกต่อบุคคลอื่น ก่อนที่จะไปแสดงพฤติกรรมนั้นจริง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น
5. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ผู้นำการฝึก และผู้รับการฝึกจะเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ที่ได้ฝึกปฏิบัติ หลังจากได้ฝึกในแต่ละทักษะแล้ว
6. การให้แรงเสริม (Reinforcement) การที่ผู้นำหรือผู้เข้ารับการฝึกซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มให้คำชมเชย ให้กำลังใจ และให้ความสนับสนุนในพฤติกรรมที่เหมาะสมของผู้ที่ฝึกปฏิบัติ

7. การทำการบ้าน (Assigning Homework) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีประสบการณ์มากขึ้น จึงให้ผู้เข้ารับการฝึกไปฝึกต่อที่บ้าน

นอกจากนี้ พรรณราย ทพยะประภา (2524 : 70-75) ได้กล่าวถึง เทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการฝึกอบรมพฤติกรรมกรรมการแสดงออก พอสรุปได้ดังนี้คือ

1. การให้คำแนะนำ (Instructional Coaching) คือ ผู้นำกลุ่มหรือผู้ฝึกจะเป็นผู้แนะนำให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ทราบว่า เพราะเหตุใด บุคคลจึงไม่กล้าแสดงออกและชี้ให้เห็นว่าการเกิดความกล้าแสดงออกมิตกกังวลนั้น มีผลเสียอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมกรรมการแสดงออก

2. การแสดงตัวอย่าง (Modeling) เป็นเทคนิคที่ผู้นำกลุ่มและผู้ช่วยแสดงแบบหรือตัวอย่างให้ผู้รับการฝึกได้ดู หรืออาจจะดูจากเทปโทรทัศน์ก็ได้

3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการกำหนดสถานการณ์ที่เป็นปัญหาจริง ๆ แล้วให้ผู้เข้ารับการฝึก ซึ่งมีลักษณะไม่กล้าแสดงออก นึกถึงสถานการณ์นั้น ๆ แล้วแสดงเป็นตัวเอง

4. การซ้อมบทบาทของพฤติกรรม (Behavior Rehearsal) คือ การให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ซ้อมบทบาทพฤติกรรมที่ตนเองมีความต้องการจะแสดงออกต่อผู้อื่นก่อนที่จะไปแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึก ได้ลดความวิตกกังวลเกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น

5. การให้สิ่งเสริมแรง (Reinforcement) คือการที่ผู้นำกลุ่มหรือผู้ฝึกกับผู้เข้ารับการฝึกซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มให้คำชมเชย ให้กำลังใจแก่กันและกัน ซึ่งจะเป็นสิ่งเสริมแรงให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

6. การทำการบ้าน (Assigning Homework) เป็นการให้ผู้เข้ารับการฝึกมีประสบการณ์มากขึ้น จึงให้ผู้เข้ารับการฝึกไปฝึกต่อที่บ้าน

7. การเขียนบทพูด (Assertives Script) คือ การให้ผู้เข้ารับการฝึกเขียนบทพูดเพื่อสื่อสารตามความต้องการอันแท้จริงของตนเอง เป็นการเตรียมบทพูดมาก่อนช่วยให้ผู้พูดเกิดความมั่นใจในตนเองไม่ต้องกลัวผิด

โวลเป้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชะติ. 2536 : 162-164 ; อ้างอิงมาจาก Wolpe. 1982) ได้กล่าวถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกดังนี้

1. การซ้อมพฤติกรรม (Behavior Rehearsal) และการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) ซึ่งเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการฝึก ผู้เข้ารับการฝึกจะได้รับการบอกให้ฝึกซ้อมว่าจะทำอะไร ลักษณะท่าทางที่แสดงออกและคำพูด ในสภาพการชักซ้อมจะจำลอง

สภาพการณ์จริง จนเกิดความเหมาะสมในการแสดงออก ไม่มีความวิตกกังวล ส่วนการแสดงบทบาทสมมตินั้นคล้าย ๆ กับการซ้อมพฤติกรรมจะต่างกันตรงที่ผู้เข้ารับการฝึกจะแสดงบทบาทของผู้อื่น

2. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การให้ข้อมูลย้อนกลับจะช่วยพัฒนาพฤติกรรมได้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีวิธีการทำดังนี้

2.1 การให้ข้อมูลย้อนกลับทางบวกก่อน โดยบอกว่าผู้ที่แสดงบทนั้นทำได้ดี เช่น “คุณประสานสายตาส่งผู้ฟังได้ดีมาก”

2.2 การให้การเสนอแนะในสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้แทนการวิจารณ์ เช่น “คุณสามารถทำเสียงให้ดังขึ้นอีกหน่อยได้ไหมครับ”

2.3 การให้ข้อมูลย้อนกลับควรที่จะเจาะจงที่พฤติกรรมให้ชัดเจน เช่น การเคลื่อนไหวมือลักษณะนี้ (แสดงให้ดู) อาจทำให้รบกวนผู้ฟังได้

3. การใช้ตัวแบบ (Modeling) โดยการสร้างตัวแบบที่เป็นตัวแบบชีวิตจริงให้ผู้เข้ารับการฝึกดู หรืออาจเป็นตัวแบบสัญลักษณ์ แถบบันทึกภาพ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกเลียนแบบได้

4. การฝึกจินตนาการถึงสภาพการณ์ โดยการให้ผู้เข้ารับการฝึกได้นึกถึงลักษณะของพฤติกรรมที่ต้องแสดง เป็นการซ้อมการแสดงพฤติกรรมของตนเองในความคิดจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความมั่นใจในการแสดงออกยิ่งขึ้น

5. การใช้แรงเสริม โดยเฉพาะการเสริมแรงทางสังคม เมื่อผู้เข้ารับการฝึกได้รับการพัฒนาพฤติกรรมในระดับที่ดีขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ประกอบด้วย การให้คำแนะนำ การให้ตัวแบบ การให้แสดงบทบาทสมมติ การซ้อมพฤติกรรม การให้การเสริมแรง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้ไปฝึกที่บ้าน และการให้ฝึกจินตนาการ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออก

งานวิจัยในต่างประเทศ

เทท (วงพัคตร์ ภูพันธ์ศรี. 2523 : 59-60 ; อ้างอิงมาจาก Tait. 1977) ได้ทดลองฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับสตรีวัยรุ่น โดยจำแนกบุคลิกภาพเป็นสามด้าน คือ การยอมรับตนเอง บทบาททางเพศและความคาดหวังจากสังคม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 36 คน เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่ม

ควบคุม กลุ่มละ 18 คน ได้สรุปผลการวิจัยว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มทักษะทางสังคม ด้านการแสดงตน บทบาททางเพศและการยอมรับตนเอง

โบโรเวย์ (ยุพิน กองธรรม. 2532 ; อ้างอิงมาจาก Borovay. 1997) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเก็บกด ความเชื่อเรื่องอำนาจควบคุมและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษานิติศาสตร์ปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยไมอามี จำนวน 43 คน พบว่า นักศึกษานิติศาสตร์ที่มีความเชื่อในอำนาจควบคุมภายนอกและมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก มีระดับความเก็บกดสูงกว่านักศึกษานิติศาสตร์ที่มีความเชื่อมั่นในอำนาจควบคุมภายในและมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ฮอลแลนด์เวิร์ธ และวอลล์ (ยุพิน กองธรรม. 2532 : 37-38 ; อ้างอิงมาจาก Hollandsworth and Wall. 1977) มีความเชื่อว่า เพศหญิงน่าจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกน้อยกว่าเพศชาย จึงได้ศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออก โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 702 คน เป็นชาย 294 คน และหญิง 408 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาชายจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่แตกต่างจากนักศึกษานิติศาสตร์ โดยนักศึกษาชายจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่านักศึกษานิติศาสตร์ในเรื่องเกี่ยวกับนายจ้าง บิดามารดา และความพร้อมในการเริ่มมีความสัมพันธ์ทางสังคมกับเพศตรงข้าม ส่วนนักศึกษานิติศาสตร์จะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่านักศึกษาชายในเรื่อง การแสดงความรักใคร่ ชมเชย และการแสดงความโกรธที่มีต่อบิดา มารดา

ลี ฮอลล์เบิร์ก และแฮสซาร์ด (Lee Hallberg and Hassard. 1979 : 459-461) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 9 จำนวน 30 คน เป็นชาย 24 คน หญิง 6 คน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เพื่อนเป็นผู้คัดเลือก กลุ่มตัวอย่างนี้เป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ของรัฐบาลในลอนดอน ออนแทรีโอ และแคนาดา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออก 2) กลุ่มลอง 3) กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกใด ๆ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ฮาวซี (Howze. 1990 : 116) ได้ศึกษาพบว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกสามารถพัฒนาพฤติกรรมสัมพันธภาพเข้าทำงานทั้งภาษาท่าทาง และภาษากายของวัยรุ่นที่มีความบกพร่องทางสายตาได้

งานวิจัยในประเทศ

ละเอียด ชูประยูร (2521 : 18) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในผู้ร่วมทีมจิตเวช จำนวน 54 คน พบว่า ผู้ชายมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่าหญิง

วงพัคตร์ ภูพันธ์ศรี (2523 : 133) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงและบุคลิกภาพของนักศึกษาหญิง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหญิง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2522 จำนวน 30 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีการเปลี่ยนแปลงด้านการแสดงออกที่เหมาะสม และเปลี่ยนจากเก็บตัวเป็นแสดงตัวมากกว่ากลุ่มควบคุม

สุจิตรา พรมนุชาธิป (2522 : 55-58) ได้ศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด ผลการศึกษากฎการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครสูงกว่านักศึกษาวิทยาลัยครูในต่างจังหวัด คือ มีความเป็นไปได้ของพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่า และเมื่อแสดงออกไปแล้วมีความไม่สบายใจต่ำกว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูในต่างจังหวัด นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกไม่แตกต่างกัน

รังสรรค์ เพ็งนู (2522 : 112) ได้ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับนักเรียนวันรุ่น โดยวิธีจัดโดยการให้คำปรึกษาเชิงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน ผลการศึกษารายงานว่า นักเรียนหญิงที่ได้รับการฝึกตามโครงการให้คำปรึกษาเชิงพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่าก่อนการฝึก

เอี่ยมจิต ดีศรีแก้ว (2524 : 98) ได้ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม บุคลิกภาพ และความวิตกกังวลของนักเรียนหญิง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน ผลการศึกษารายงานว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีการเปลี่ยนแปลงด้านการแสดงออกมากขึ้น มีบุคลิกภาพจากเก็บตัวและมีความกังวลลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุม

วัฒนา พันธุ์เมฆา (2528 : 64-69) ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ควบคุมครอบงำเกินไป นักเรียนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองสูง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองต่ำ และพบว่านักเรียนที่เรียนที่โรงเรียนสาธิต และนักเรียนที่เรียนโรงเรียนสหศึกษา มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนหญิงล้วน

สุรจิตต์ แสงอรุณ (2529 : 47-50) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อน โดยวิธีการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 24 คน ที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อนต่ำ ผลการศึกษารายงานว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อนสูงขึ้น

วิไล ไชยปรกรณ์ (2535 : 61) ได้ศึกษาผลของการฝึกอบรมพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของนักศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 16 คน พบว่ากลุ่มทดลองซึ่งเป็นนักศึกษานหญิงทั้งหมดนั้นมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงขึ้น และสรุปได้ว่า การฝึกอบรมพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีผลทำให้นักศึกษานหญิง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความยากลำบากในการแสดงออก เนื่องจากมีความวิตกกังวล ความกลัว ความประหม่า หรือ ขี้อาย เมื่อต้องแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ลดน้อยลง ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากขึ้น เกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น มีการยอมรับตนเอง เข้าใจตนเอง กล้าปฏิเสธผู้อื่น สามารถบอกความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของตนให้ผู้อื่นรับรู้ได้

ยุพิน กองธรรม (2532 : 73-75) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกเพื่อลดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 16 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก มีความก้าวร่ววน้อยกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก

พรทิพย์ ทรัพย์สิน (2532 : 72-73) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 16 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาและท่าทางลดลง

จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล (2532 : 57) ได้ศึกษาผลของการจัดโปรแกรมการฝึกความกล้าแสดงออกต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามเสน วิทยาลัย จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน พบว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกความกล้าแสดงออกมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึก

อารีย์ ลีลา (2536 : 61) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 16 คน แบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้นกว่าก่อนได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ไพโรพวรรณ ไชยสุวรรณ (2537 : 58) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมพุดที่ไม่เหมาะสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกมีพฤติกรรมพุดที่เหมาะสมขึ้น

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทั้งต่างประเทศและในประเทศสรุปได้ว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ได้แก่ การลดพฤติกรรมก้าวร้าว การกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อน มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้น การสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้นและลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพูด

2.1.1 ความหมายของการพูด

ผดุง อารยะวิญญู (2529 : 1) กล่าวว่า การพูด หมายถึง การเปล่งเสียงออกมาเป็นพยางค์ที่มีความหมาย ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายนั้นได้

ประสงค์ รายณสุข (2530 : 4) กล่าวว่า การพูด หมายถึง การถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก หรือ ความต้องการด้วยเสียง ภาษา และกิริยาท่าทางเพื่อให้ผู้ฟังรับรู้ และเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้พูด

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 55) กล่าวว่า การพูด คือ พฤติกรรมการสื่อสารของมนุษย์ โดยอาศัยภาษาถ้อยคำ น้ำเสียง ตลอดจนกิริยาท่าทางและอื่น ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเองแก่ผู้อื่นให้เกิดผลตอบสนองตามที่ต้องการ

วรรณิ โสมประยูร (2534 : 128) กล่าวว่า การพูด เป็นสื่อความหมายอย่างหนึ่ง โดยใช้น้ำเสียง ภาษา กิริยาท่าทางเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจให้ผู้ฟังรู้ หรือเข้าใจความต้องการ หรือความรู้สึกนึกคิดของตน เพราะการพูดเป็นทักษะการส่งออกตามหลักภาษาศิลป์

จากความหมายของการพูดดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า การพูด หมายถึง พฤติกรรมการสื่อความหมายของมนุษย์ โดยอาศัยน้ำเสียง ภาษา กิริยาท่าทาง และอื่น ๆ เพื่อถ่ายทอดความคิดความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก หรือความต้องการของตนเองให้ผู้ฟังรู้หรือเข้าใจตามความประสงค์ของผู้พูด

2.1.2 ความสำคัญของการพูด

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 53) กล่าวว่า การพูดเป็นพฤติกรรมใช้ภาษาที่ใช้มากเป็นอันดับ 2 รองจากการฟังในแต่ละวัน เราจะต้องใช้การพูดตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งเข้านอน ถ้าจะคิดเป็นปริมาณเป็นจำนวนตัวเลขคงได้จำนวนมากมายจนน่าพิศวง การพูดช่วยให้ประสบผลสำเร็จทั้งในชีวิตประจำวันและการประกอบกิจการงานต่าง ๆ จนมีผู้เห็นความสำคัญของการพูด และได้ประมวล

ไว้ด้วยถ้อยคำเป็นภาษิต ข้อคิดมากมาย เช่น “ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา” “พูดดีเป็นศรีแก่ตัว พูดชั่วอัปราชัย” เป็นต้น

สวนสุนทรภู่ กวีเอกของไทยก็ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ในนิราศภูเขาทองตอนหนึ่งว่า “ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์ มีคนรักสรรถ้อยอวยรอยจิต แม้นพูดชั่วตัวตายทำลายมิตรจะชอบผิดในมนุษย์เพราะพูดจา”

นอกจากนี้ นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 56) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ดังนี้

1. ด้านส่วนตัว ผู้ที่มีความสามารถในการพูดจะประสบผลสำเร็จในการดำรงชีวิตในสังคม เป็นที่ชื่นชอบของบุคคลแวดล้อม และมีความเจริญก้าวหน้าในด้านอาชีพการงาน

2. ด้านส่วนรวม สังคมส่วนรวมและความเป็นไปได้ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านศาสนา การเมือง การค้า การต่างประเทศและอื่น ๆ ล้วนแต่ต้องอาศัยการพูดเพื่อสร้างความเข้าใจ ความศรัทธา การประสานประโยชน์ การโน้มน้าวให้เห็นความสำคัญ

อัศรา บุญทิพย์ (2525 : 59) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ว่า การพูดใช้สื่อความหมาย ความคิด ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ใช้เป็นเครื่องมือในชีวิตประจำวัน

สวน วรณีย์ โสมประยูร (2534 : 129-131) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดที่มีผลต่อส่วนตัว สังคมส่วนรวมไว้ดังนี้

1. ผลดีต่อส่วนตัว คือ ผู้พูดดีย่อมเป็นที่นิยมชมชอบของบุคคลแวดล้อม สามารถทำให้บุคคลนั้นประสบผลสำเร็จในชีวิตได้เป็นอย่างดี

2. ผลดีต่อสังคมส่วนรวม คือ เนื่องจากมนุษย์ต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่มจะต้องมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน การพูดสามารถทำให้สังคมมนุษย์อยู่ได้อย่างเข้าใจกัน

2.1.3 องค์ประกอบของการพูด

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 56) กล่าวว่า ในการพูดจาสื่อสารกันทุกครั้งองค์ประกอบที่สำคัญอันจะขาดเสียมิได้มี 5 ประการ คือ

1. ผู้พูด คือ ผู้ที่มีสารจะถ่ายทอดไปสู่ผู้อื่น
2. สาร คือ ความรู้สึกริเริ่มคิดต่าง ๆ ของผู้พูดที่ต้องการให้ผู้อื่นทราบ
3. สื่อ คือ ถ้อยคำสำนวนภาษา กิริยาท่าทางที่พูดใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดสารรวมทั้งอุปกรณ์อื่น ๆ
4. ผู้ฟัง คือ ผู้รับสารด้วยการฟังเรื่องราวจากผู้พูด
5. ผลที่เกิดจากการพูด คือ ผลตอบสนองอันเกิดจากการพูด ผู้ที่ฟังได้รับหรือแสดงออก เช่น ความรู้ ความเข้าใจ การปฏิบัติตาม ได้แย้ง เป็นต้น

กมล การกุศล (วรรณิ์ โสมประยูร. 2534 : 128 ; อ้างอิงมาจาก กมล การกุศล. 2521) กล่าวว่า การพูดเป็นการสื่อสารชนิดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. สื่อ (ผู้พูดหรือผู้ส่งสาร) ซึ่งแสดงออกด้วยวาจา ทำทาง ให้ผู้ฟังได้ทราบความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตนเอง

2. การสื่อ (สื่อที่พูดหรือสาร) คือเนื้อหาที่พูดตามความคิดเห็นของสื่อหรือผู้ส่งสาร

3. ผู้รับสื่อ (ผู้ฟังหรือผู้รับสาร) ในการรับสาร ผู้ฟังหรือผู้รับสารยังมีโอกาสได้

ซักถามด้วย

4. เครื่องมือสื่อความหมาย คือ คำพูดหรือภาษาอันเป็นเครื่องโยงความคิด

5. ผลที่เกิดขึ้นตามความมุ่งหมายนั้น ๆ

2.1.4 หลักการพูดที่ดี

โดยทั่วไปการพูดเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้บุคคลสามารถดำเนินอาชีพ หรือประกอบกิจการต่าง ๆ ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี การพูดยังช่วยสร้างเสริมบุคลิกภาพให้แก่บุคคลอีกด้วย ดังนั้น การพูดจึงมีคุณค่าต่อบุคคลและสังคมมาก ครูควรเข้าใจถึงความจำเป็นของการพัฒนาทักษะการพูดเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อความหมาย โดยการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการพูดมีความสำคัญดังกล่าว ผู้เรียนจึงควรรู้หลักการพูดที่ดี มีผู้เสนอแนะหลักการพูดที่ดีไว้ ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2529 : 4) กล่าวว่า การพูดที่ดี หมายถึง การรู้จักใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และบุคลิกภาพต่าง ๆ ของผู้พูดให้เป็นสื่อความหมายแก่ผู้ฟังอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งรู้จักใช้จรรยาบรรณและประเพณีอันดีงาม เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการที่เป็นประโยชน์ให้แก่ผู้ฟังตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างครบถ้วน สำหรับสำเนียง มณีกาญจน์ และสมบัติ จำปาเงิน (2530 : 19-20) กล่าวถึงการพูดที่ดีว่า ต้องมีจิตวิทยาในการพูด ต้องคำนึงถึงผู้ฟัง รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา พูดให้ตรงกับความต้องการของผู้ฟัง รู้จักเปลี่ยนเรื่องพูด เมื่อเห็นว่าผู้ฟังไม่สนใจ หรือเรื่องที่พูดไม่ทำให้เกิดผลดีอะไรและตามหลักจิตวิทยาได้แนะนำเรื่องการพูดที่ดีไว้ข้อหนึ่ง คือ อย่าพูดไปในทางทำลาย เช่น พูดติเตียน นินทา เยาะเย้ย หมิ่นประมาท

กระทรวงศึกษาธิการ (2522 : 10-11) ระบุไว้ในหลักสูตรวิชาภาษาไทยถึงลักษณะการพูดที่ดีว่าผู้พูดต้อง

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีวิธีออกเสียงที่ดี เช่น ลักษณะของเสียง จังหวะหรือการพักหายใจ
3. ใช้ภาษาพูดได้เหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคล
4. รู้จักพูดเรียงลำดับความสำคัญ และสรุปความได้

5. สังเกตปฏิกริยาของผู้ฟัง

6. มีมารยาทในการพูด เช่น พูดตามเวลาที่กำหนด พูดตรงประเด็น คิดก่อนพูด ไม่แสดงอารมณ์รุนแรงเกินไป พูดเมื่อมีโอกาส ไม่พูดสอดหรือแซงพูดเสียคนเดียว วางท่าทางได้เหมาะสมขณะที่พูด ระมัดระวังการใช้ถ้อยคำ ไม่หยาบคาย ส่อเสียด เป็นต้น

ส่วนหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2522 : 4) ได้ระบุมารยาทในการพูดว่า ผู้พูดต้อง

1. ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล ไม่กระโชกโฮกฮาก หรือทุ้ตะคอก
2. ใช้ถ้อยคำไพเราะ และสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ
3. พูดความจริง
4. พูดยกย่องผู้อื่นด้วยใจจริง
5. รอคจังหวะในการพูด เช่น ไม่พูดสอดเมื่อผู้อื่นกำลังพูด
6. ใช้คำขอโทษ ขออภัยเมื่อพูดผิด และกล่าวขอบคุณเมื่อได้รับคำยกย่องชมเชย
7. ไม่พูดส่อเสียด ทับถม กล่าวร้าย ทำให้ผู้อื่นได้อับอาย
8. ไม่นินทาว่าร้ายผู้อื่น
9. ไม่แสดงกิริยาว่าร้ายผู้อื่น เช่น หาว เรอ ฯลฯ
10. ไม่แสดงอาการประหม่า หรือโกรธเคืองผู้อื่น

นิพนธ์ ศศิธร (2521 : 11-16) กล่าวถึงการพูดที่ดีว่าประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ

4 ประการ คือ

1. การพูดที่มีถ้อยคำดี

1.1 การพูดที่ประกอบด้วยถ้อยคำที่เป็นจริง ซึ่งเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นและสำคัญที่สุดของการพูด

1.2 การพูดที่ประกอบด้วยถ้อยคำที่มีประโยชน์ ควรพูดให้เป็นประโยชน์แก่ผู้พูดและผู้ฟัง อย่าให้เสียเวลาเปล่าหรือเป็นโทษ เช่น การพูดเพ้อเจ้อ พูดพล่อย พูดส่อเสียด หรือพูดนินทา เป็นต้น

1.3 การพูดที่ประกอบด้วยคำที่เป็นที่พึงใจแก่คนฟัง ผู้พูดควรจำไว้เสมอว่าพูดให้คนอื่นฟังและคนอื่นเขาก็มีทั้งใจมีอารมณ์ มีความรู้สึกเช่นกัน จึงควรพูดที่คนฟังฟังแล้วมีความพึงพอใจ

2. การพูดที่มีความเหมาะสมกับกาลสมัย เวลา สถานที่ โอกาส และบุคคล

3. การพูดที่มีความมุ่งหมายที่แน่ชัด พูดเพื่ออะไร ซึ่งแยกเป็นความมุ่งหมายทั่วไปและความมุ่งหมายเฉพาะ

4. การพูดที่มีศิลปะการแสดงดี ได้แก่ การใช้น้ำเสียง กิริยาท่าทางต่าง ๆ ประกอบการพูด เป็นต้น

ทัศนีย์ ทานตวนิช (2529 : 23) กล่าวว่า ผู้พูดที่ดีควรใช้คำพูดที่สุภาพ การใช้คำที่สุภาพถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ผู้พูดไม่ควรใช้ถ้อยคำทำนองโอ้อวด ก้าวร้าวยกตนข่มท่าน เสียชื่อเสียงผู้อื่น หรือแสดงความหยิ่งยโส หากแต่ควรใช้ถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวานเหมาะสมแก่กาลเทศะ และฐานะของผู้ฟัง นอกจากนี้ ควรมีความจริงใจและความปรารถนาดีซึ่งความจริงใจและความปรารถนาดีนี้จะแสดงออกได้ทางสีหน้า แววตา น้ำเสียง อากัปกริยาท่าทาง และคำพูดของผู้พูด ผู้พูดควรมีความจริงใจในการแสดงออกและใช้คำพูดดังกล่าว แสดงความปรารถนาดี ชื่นชมหรือแสดงความคิดเห็นอย่างพอเหมาะพอควรและตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง ไม่ใช่วิธีเสแสร้ง ปากอย่างหนึ่งใจอย่างหนึ่ง หรือต่อหน้าพูดอย่างหนึ่งลับหลังพูดอีกอย่างหนึ่ง เพียงเพื่อหวังประโยชน์ส่วนตน ผู้ที่มีความจริงใจต้องรู้จักพิจารณาว่าสิ่งใดควรพูด พูดเมื่อใด และสิ่งใดไม่ควรพูด

สนิท ตั้งทวี (2529 : 328-330) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำในการพูดไว้ดังนี้

1. ใช้ถ้อยคำที่ง่ายแก่การเข้าใจ ชัดเจน ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการพูด
2. ใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม ไม่ว่าผู้ฟังจะเป็นใคร ก็ควรใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับบุคคลแต่ละระดับ และการพูดนั้นอยู่ในสถานการณ์หรือกาลเทศะใด

3. ใช้ถ้อยคำที่สุภาพ ไม่ว่าจะเป็นการพูดอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ตาม ผู้พูดควรหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ คำต่ำหรือหยาบ คำตลาด คำฉวน คำสแลง (Slang) หรือคำที่สื่อให้เห็นถึงธรรมเนียมไปในทางที่ไม่ดี เช่น ไม่ควรใช้คำต่อไปนี้

3.1 คำสแลง เป็นคำคะนองปาก ใช้กันมากในหมู่วรรณ เช่น ชิงฉิ่ง
เซ็งกะเต๊ะ เจ่งเป้ง ลุยลูกเดียว ไม่สบอารมณ์โก๋ เก้าก็ก๊ส ซึมไปเลย ไม่สน ฯลฯ

3.2 คำเฉพาะกลุ่ม (Jargon) เป็นคำที่บุคคลแต่ละกลุ่มคิดขึ้นใช้เฉพาะกลุ่มของตนมีลักษณะคล้ายคำสแลง แต่วงการแคบกว่า

3.2.1 กลุ่มอาชญากร เช่น หมูตื้น ลองเนื้อ (ลองสูบกัญชา)
ยิงเชี่ย (ล้วงกระเป๋) ผ่าเชี่ย (ผ่ากระเป๋)

3.2.2 กลุ่มกระเทย (เลสเบียน เกย์) เช่น เป้าปี (ร่วมเพศทางปาก) ดีจิง (หญิงต่อหญิงร่วมเพศกัน) โพรี (อวัยวะเพศ) ทอม (หญิงทำตัวเป็นชาย) ดี (หญิงที่เป็นคู่ขาหรือคู่รักของทอม) ฯลฯ

3.2.3 กลุ่มหนังสือพิมพ์ เช่น ตรวจหน้าแท่น (พิสูจน์อักษรก่อนเดินเครื่องพิมพ์) เลย์เอ๊าท์ (การจัดหน้าหนังสือพิมพ์) อาร์ตเวิร์ค ฯลฯ

3.3 คำตำหรือคำหยาบ เช่น อี มึง ภู ระยำ จิบหาย เฮงชวย ฯลฯ

3.4 คำฉวน เช่น ซ่าหมี หมาตาย แซกดอย กัดสับปะแรง กากินซี่หมู

แขนงหม้อกม ฯลฯ

4. ใช้คำกระทัดรัด ถ้อยคำกระทัดรัดจะช่วยประหยัดเวลา และสื่อความหมายได้

แม่นยำ

5. ใช้ถ้อยคำที่ทำให้มองเห็นภาพ ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดภาพพจน์จะช่วยสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย และมองเห็นเด่นชัดขึ้น

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 58) ได้กล่าวถึงหลักการพูดที่สำคัญไว้ 4 ประการ คือ

1. เนื้อหาสาระ น่าสนใจ มีข้อมูลถูกต้อง
2. มีวาทศิลป์
3. มีบุคลิกลักษณะดี
4. มีความจริงใจต่อผู้ฟัง

วรรณิ์ โสมประยูร (2534 : 133-136) ได้สรุปหลักการพูดที่สำคัญไว้ดังนี้

1. ศึกษาผู้ฟัง
2. รู้จักกาลเทศะ
3. รู้จักการจัดเนื้อหาเรื่องที่จะพูด
4. การเตรียมตัวพูด

2.1.5 ความมุ่งหมายของการพูด

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 57) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการพูดไว้ 4 ประการ คือ

1. เพื่อค้นหาคำตอบ
2. เพื่อบอกกล่าว คือ การแสดงความรู้ ความจริง เป็นขั้นตอน
3. เพื่อโน้มน้าวใจ คือ การพูดชี้ให้เห็นถึงผลประโยชน์
4. เพื่อจรรโลงใจ คือ การชี้ให้เห็นถึงคุณงามความดี คุณค่าอันนิยม

หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 15) ได้กำหนดจุดประสงค์ในการสอนทักษะการพูดของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ว่า เพื่อให้มีความสามารถในการลำดับเหตุการณ์ วิพากษ์วิจารณ์และสรุปความ มีทักษะการพูดในประเภทต่าง ๆ พูดสื่อความได้ชัดเจนถูกต้อง ใช้คำพูดได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล กล่าวพูด และสามารถใช้คำพูดในการติดต่อสื่อสารด้านมนุษยสัมพันธ์และธุระการงานได้ มีมารยาทและบุคลิกภาพที่ดี และใช้ทักษะในการพูดเพื่อความบันเทิงต่าง ๆ

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพูดดังกล่าวข้างต้น การพูดมีความสำคัญต่อมนุษย์ทั้งในชีวิตประจำวัน การเรียน และการทำงานมาก นอกจากนั้นผู้ที่มีลักษณะการพูดที่ดีจะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดีด้วย ลักษณะการพูดที่ดี ได้แก่ การพูดความจริง การพูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ การพูดสุภาพ การพูดในสิ่งที่เป็นที่พึงพอใจของผู้ฟัง ตลอดจนพูดให้เหมาะสมกับกาลเทศะ โอกาสและบุคคล แต่ข้อบกพร่องในการพูดที่พบบ่อยก็คือ การใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ ใช้ภาษาตลาด ใช้คำสุภาพไม่เป็นและใช้ภาษาหยาบคาย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการพูดหน้าชั้นเรียน

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ราสกอฟ (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Rahskopf. 1995 : 194) กล่าวว่า นักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ และมีความหวั่นไหวง่ายจะเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลในการพูด

แบร์ และโนเออร์ (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Ross. 1974 : 91 ; citing Baird and Knowler. n.d.) ได้รายงานการสำรวจนักศึกษาที่เรียนวิชาพูดในวิทยาลัยต่าง ๆ หลายแห่ง พบว่า นักศึกษาประมาณ 60-75 เปอร์เซ็นต์ กล่าวว่าปัญหานี้เป็นปัญหารุนแรงสำหรับเขามาก

จากการวิจัยและสังเกตเป็นเวลา 8 ปี ของรอส และออสบอร์น (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 ; อ้างอิงมาจาก Ross. 1974 : 91 ; citing Ross and Osborn. n.d.) แห่งมหาวิทยาลัย Wayne State พบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาการพูดเบื้องต้นมีปัญหาในเรื่องความวิตกกังวล กล่าวประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียน ในหนึ่งห้องเรียนโดยเฉลี่ยแล้วมีนักศึกษามากกว่า 3 ใน 4 มีปัญหาเรื่องนี้ ส่วนนักศึกษาจำนวน 1 ใน 4 รายงานว่าอยากแก้ไขความรู้สึกที่เป็นปัญหานี้

กอร์ดอน และบอยด์ (อิมใจ พุทธรัตตะ. 2530 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Ross. 1974 : 93 - 94 ; citing Gordon and Boyd. 1951 : 266-271) ได้ทำการศึกษานักศึกษาที่มีปัญหาในเรื่องวิตกกังวล กล่าวประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียน โดยศึกษาในแง่ประสบการณ์สติปัญญาและบุคลิกภาพ พบว่า ผู้ที่มีความวิตกกังวล กล่าวประหม่าในการพูดนั้นมักมีลักษณะดังต่อไปนี้คือ

1. ไม่มีโอกาสได้ออกไปแสดงกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดหน้าชั้นเรียนบ่อยครั้งนัก
2. ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมทางสังคมเท่าที่ควร

3. มีปัญหาในเรื่องการปรับตัวทางด้านสังคม
4. เป็นผู้มีแนวโน้มขาดความสามารถด้านการออกเสียง
5. เป็นผู้มีความสนใจน้อยทางด้านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคำพูดที่แสดงออกเกี่ยวกับตนเอง และในการทำงานซึ่งเกี่ยวกับการประเมินผล

บัล (อิมใจ พุทธนุรัตน์. 2530 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Buss. 1980 : 178-179) ศึกษาพบว่า บุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ และมีความอายจะเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลในการพูดในที่ชุมชน

จากงานวิจัยในต่างประเทศสรุปได้ว่า นักศึกษามีปัญหาส่วนใหญ่ในเรื่องความวิตกกังวลกลัว ประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียน หรือพูดต่อหน้ากลุ่มคนที่มีความจำนวนมาก นักศึกษาที่มีปัญหาในการพูดหน้าชั้นเรียนส่วนมากจะมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ไม่กล้าแสดงออก มีปัญหาในเรื่องการปรับตัวและมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วิภา มีสวัสดิ์ (2523 : 43) ได้ศึกษาผลของวิธีการกำจัดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบ ที่ใช้ในการลดความรู้สึกวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนิสิต และเพื่อเปรียบเทียบความรู้สึกวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียนของนิสิตโดยใช้วิธีการที่มีระบบในการลดความรู้สึกอ่อนไหวกับวิธีการปรับตัวตามธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นิสิตชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2523 จำนวน 28 คน แบ่งเป็น กลุ่มควบคุม 15 คน กลุ่มทดลอง 13 คน นิสิตกลุ่มควบคุมมีการปรับตัวตามธรรมชาติ นิสิตกลุ่มทดลองใช้วิธีการที่มีระบบในการลดความรู้สึกอ่อนไหวฝึกให้ตามโปรแกรมใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ผลจากการศึกษาพบว่า วิธีการกำจัดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบ มีผลในการลดความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียน และพบว่า นิสิตที่ใช้วิธีการกำจัดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบกับนิสิตที่ปรับตัวตามธรรมชาติมีความรู้สึกวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์ (2527 : 45) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ จังหวัดชัยนาท ปีการศึกษา 2526 ที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนจำนวน 24 คน สุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 คน กลุ่มควบคุมได้รับข้อ

สนทนเกี่ยวกับ การลดความวิตกกังวลในการพูด และการเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ตนเอง ผลจากการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก มีความวิตกกังวลในการพูด หน้าชั้นเรียน ต่ำกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อิมใจ พุทธรัตตะ (2530 : 44) ได้ศึกษาผลของการผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกาย เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 ที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน จำนวน 20 คน สุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 10 คน ก่อนทดลองกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มได้ฝึกพูดหน้าชั้นเรียนในสถานการณ์ที่เป็นจริง จากนั้นกลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกาย กลุ่มควบคุมจะได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการลดความวิตกกังวลในการพูด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกายมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยในประเทศสรุปได้ว่า การลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนสามารถทำได้หลายวิธี เช่น วิธีลดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบ วิธีการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก วิธีผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกาย เป็นต้น

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต

3.1 ความหมายของการสังเกต

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 30) ได้ให้ความหมายของการสังเกตว่า เป็นการพิจารณาสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือหลาย ๆ สิ่งอย่างมี “จุดหมาย” โดยการใช้อวัยวะสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งห้าส่วนในการพิจารณาสิ่งนั้น ๆ การสังเกตจะต้องมีจุดหมายอย่างแน่นอนล่วงหน้าก่อนการสังเกต

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 28) กล่าวว่า การสังเกตเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาพฤติกรรม ลักษณะของพฤติกรรมที่สังเกต ต้องเป็นพฤติกรรมที่คนแสดงออก กระทำ หรือตอบโต้ต่อสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง และต้องเป็นพฤติกรรมที่สังเกต เห็นได้ นับได้ ได้ยิน และวัดได้

จากการให้ความหมายของการสังเกตดังกล่าว สรุปได้ว่า การสังเกต หมายถึง การพิจารณาพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออก กระทำ หรือโต้ตอบต่อสิ่งเร้าอย่างมีจุดหมาย โดยพฤติกรรมที่จะสังเกตนั้น จะต้องเป็นพฤติกรรมที่สังเกต เห็นได้ นับได้ และวัดได้

3.2 จุดมุ่งหมายของการสังเกต

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 63) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสังเกตว่า การสังเกตพฤติกรรมนั้นจะทำให้ครูได้ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) ของพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง และผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 28) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสังเกตไว้เช่นเดียวกันว่า เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการศึกษาแล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นไปวิเคราะห์ต่อไป เพื่อทราบว่าพฤติกรรมที่ประสงค์ที่จะปรับนั้นเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

นอกจากนี้ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 32) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสังเกตที่ใช้ในการแนะแนวไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงด้วยตนเอง ข้อเท็จจริงนี้อาจได้เป็นครั้งแรกหรืออาจได้เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลรายละเอียดซึ่งเคยได้รับคำบอกเล่าจากผู้อื่น
2. เพื่อเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้ถูกสังเกตว่ามีลักษณะปกติหรือไม่เพื่อใช้ประกอบการแนะแนวบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพในสังคมต่อไป
3. เพื่อค้นหาสาเหตุบางประการซึ่งอาจเป็นปัญหาแต่ไม่มีผู้ใดทราบ เพื่อนำมาใช้ในการให้คำปรึกษาและแนะแนวต่อไป
4. เพื่อให้ผู้สังเกตเป็นผู้มีความรอบคอบและไวต่อการมีปฏิกิริยาโต้ตอบจากสิ่งแวดล้อมจนเป็นผู้ที่ปรับตัวได้ดีและรวดเร็วในแต่ละสถานการณ์

3.3 หลักการสังเกตพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 63) กล่าวว่า ผู้สังเกตพฤติกรรมพึงยึดหลักดังต่อไปนี้

1. เลือกและกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตให้เด่นชัด พฤติกรรมที่ครูควรเลือกเพื่อทำการสังเกตนั้น ควรเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานของห้องเรียนและครูคิดว่าพฤติกรรมนั้นมีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอนมากที่สุด และพฤติกรรมที่สังเกตควรเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ

เมื่อครูเลือกพฤติกรรมที่สังเกตได้แล้ว ครูต้องกำหนดพฤติกรรมให้ชัดเจนเพื่อที่ว่าไม่ว่าใครก็ตามหากเข้าใจพฤติกรรมที่กำหนดไว้แล้ว จะสามารถบอกได้ทันทีว่านักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นหรือไม่ เช่น พฤติกรรมการพูดคุยในห้องเรียน อาจกำหนดได้ดังนี้ คือ พฤติกรรมการพูดคุย คือ พฤติกรรมใดก็ตามที่นักเรียนส่งเสียงออกจากปากโดยไม่ได้รับอนุญาตจากครู ครูหรือผู้สังเกตไม่ควรที่จะสังเกตหลาย ๆ พฤติกรรมในเวลาเดียวกัน นอกจากจะมีประสบการณ์ในการสังเกตเป็นอย่างดีแล้วเพราะจะทำให้เกิดความสับสนได้

2. เลือกผู้สังเกตพฤติกรรม ผู้สังเกตสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

2.1 นักเรียนสังเกตตนเอง คือ การให้ผู้ที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของตนเอง

2.2 บุคคลอื่นเป็นผู้สังเกต ซึ่งอาจจะเป็นครู เพื่อนครู หรือเพื่อนนักเรียนด้วยกันเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม วิธีนี้ค่อนข้างที่จะได้ข้อมูลใกล้เคียงความเป็นจริงมากกว่าวิธีแรก เพราะผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะลำเอียงน้อยกว่าผู้ที่จะพัฒนาตนเอง อีกทั้งยังที่จะตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้สังเกตได้โดยการให้ผู้สังเกตมากกว่า 1 คนขึ้นไป สังเกตพฤติกรรมเดียวกันของคน ๆ เดียวกัน ซึ่งถ้าผู้สังเกตพฤติกรรมทั้ง 2 คน สังเกตได้ใกล้เคียงกันหรืออย่างน้อยที่สุดเห็นพ้องต้องกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ก็นับได้ว่าข้อมูลที่ได้มีความเที่ยงตรง

3. เลือกสถานที่ที่จะทำการสังเกตพฤติกรรม ในการเลือกสถานที่นั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของครูว่าต้องการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนในสถานที่ใด อาจเป็นห้องเรียนในห้องสมุดหรือบ้านของนักเรียนก็ได้

4. เลือกเวลาที่จะทำการสังเกตพฤติกรรม การเลือกเวลาควรจะต้องเลือกที่มีพฤติกรรมเกิดขึ้นบ่อยที่สุดและควรจะใช้วิธีสุ่มเวลา หมายความว่า ผู้สังเกตจะไม่ทำการสังเกตพฤติกรรมหนึ่งในเวลาเดียวกันของวันเดียว แต่จะสุ่มสังเกตหลาย ๆ เวลาของวันเดียวได้ เช่น ตอนเช้า บ่าย และตอนก่อนเลิกโรงเรียน เป็นต้น ช่วงการสังเกตโดยการสุ่มเวลานั้นจะทำให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เนื่องจากว่าไม่มีพฤติกรรมใดที่เกิดขึ้นบ่อยในช่วงเวลาเดียวกันตลอดเวลา

5. เลือกบันทึกพฤติกรรมให้เหมาะสม แบบบันทึกกิจกรรมนั้นผู้ทำการสังเกตควรจะเป็นผู้สร้างขึ้นเอง โดยมุ่งสร้างให้สอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรมที่จะศึกษา ดังนั้นจะแบ่งวิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมไว้ดังนี้

5.1 การสังเกตพฤติกรรมแบบสุ่มเหตุการณ์ (Event Sampling) เป็นการเลือกสังเกตเฉพาะพฤติกรรมที่ต้องการศึกษาในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เท่านั้น โดยเน้นความถี่หรือจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่ประสงค์จะศึกษาที่เกิดขึ้นในเวลาสังเกตนั้น ส่วนพฤติกรรมอื่น ๆ ที่เกิดในช่วงเวลาดังกล่าวก็ไม่นำมาบันทึก

5.2 การสังเกตพฤติกรรมแบบสุ่มเวลา (Time Sampling) เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตแบ่งเวลาออกเป็นช่วง ๆ แล้วนับเฉพาะจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมพึงประสงค์ที่จะศึกษา ส่วนเกณฑ์ในการนับช่วงเวลานั้นจะต้องกำหนดให้แน่นอน โดยจะต้องให้สอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรมที่ต้องการจะศึกษาและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เช่น สังเกตพฤติกรรมช่วง 5 นาที ทุก ๆ 6 นาที เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จะสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนคนนั้น ๆ ในช่วงเวลานั้น ๆ นอกจากนี้การสังเกตแบบสุ่มเวลาสามารถสังเกตได้ครั้งละหลาย ๆ คน โดยสลับช่วงเวลาครั้งละ 1 คน ข้อมูล

ที่ได้จากการสังเกตสามารถแยกเป็นพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน นอกจากนี้การสังเกตแบบสุ่มเวลาสามารถสังเกตพฤติกรรมได้หลายประเภทพร้อม ๆ กัน โดยจำแนกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาเป็นพฤติกรรมใดบ้าง และเพื่อความสะดวกในการบันทึก ควรกำหนดรหัสของพฤติกรรมแต่ละประเภทด้วย หากประเภทของพฤติกรรมที่จะสังเกตและบันทึกนั้นมีหลายประเภท

3.4 หลักการบันทึกพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 67-71) ได้กล่าวถึงหลักการบันทึกพฤติกรรมได้ดังนี้คือ

1. บันทึกความถี่ของพฤติกรรม หมายถึง การบันทึกจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ เช่น การบันทึกจำนวนครั้งที่เด็กชายสมชายยกมือขึ้นเพื่อถามคำถามและตอบคำถามในชั่วโมงเรียนคณิตศาสตร์ พฤติกรรมที่สามารถบันทึกความถี่ได้นั้นจะต้องเป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่อง เวลาของการแสดงพฤติกรรมแต่ละครั้งใกล้เคียงกัน และจะต้องใช้เวลาบันทึกแต่ละวัน การบันทึกความถี่นั้นเพียงแต่ทำรอยคะแนนจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเท่านั้น

2. บันทึกช่วงเวลาของพฤติกรรม หมายถึง การบันทึกพฤติกรรมตามช่วงเวลาที่เกิดขึ้นซึ่งสามารถใช้บันทึกพฤติกรรมได้ทุกชนิด ไม่ว่าจะเกิดต่อเนื่องหรือไม่ต่อเนื่องก็ตาม โดยผู้ที่ทำการบันทึกจะต้องกำหนดเวลาที่จะบันทึกแน่นอน เช่น ต้องการจะบันทึกพฤติกรรมการคุยในช่วงเวลา 30 นาที ในวิชาคณิตศาสตร์ ก็แบ่งเวลา 30 นาทีออกเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ เท่า ๆ กัน อาจเป็นช่วงเวลา 30 นาที หรือ 20 นาที ตามความต้องการ ส่วนการบันทึกพฤติกรรมก็พิจารณาดูว่าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกนั้นเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นหรือไม่ ถ้าไม่เกิดให้ใส่ 0 ลงในช่องเวลานั้น ๆ แต่ถ้าหากพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกนั้นเกิดขึ้นแม้จะเกิดมากกว่า 1 ครั้ง ในช่วงเวลานั้นก็ตาม ให้นับเพียง 1 ครั้งเท่านั้น โดยเขียนเลข 1 ลงในช่องเวลาที่เกิดขึ้น

3. บันทึกระยะเวลาของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น หมายถึง การบันทึกพฤติกรรมตามระยะเวลาของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่จะใช้บันทึกพฤติกรรมที่มีความต่อเนื่องเป็นหลัก วิธีการบันทึกนี้เพียงแต่ใช้นาฬิกาจับเวลา แล้วดูว่าพฤติกรรมนั้นใช้เวลาเกิดนานเท่าใด ทำจนหมดเวลา

3.5 วิธีการเสนอข้อมูลที่ได้จากการบันทึกพฤติกรรม

วิธีการเสนอข้อมูลนั้นนิยมเสนอในรูปของกราฟ และนิยมเสนอในรูปของกราฟเส้นตรง ซึ่งในกราฟรูปลักษณะนี้อาจจะเสนอเพียงพฤติกรรมเดียวหรือหลาย ๆ พฤติกรรมของบุคคลคนเดียวหรือหลาย ๆ บุคคลก็ได้ เพื่อที่จะได้รับเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมเดียวของหลาย ๆ บุคคล หรือหลาย ๆ พฤติกรรมของบุคคลเดียว ในการสร้างโปรแกรมเพื่อที่จะพัฒนา หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้อย่างชัดเจนอีกด้วย การเสนอข้อมูลด้วยกราฟนั้น จะต้องบอกถึงพฤติกรรมที่สังเกตวันเวลาที่สังเกตอีกทั้งบุคคลที่สังเกตด้วย (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2526 : 20)

3.6 ประโยชน์ของการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 39-40) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสังเกตพฤติกรรมได้ดังนี้

1. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเลือกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะศึกษาได้ถูกต้อง
2. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเลือกวิธีปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะปรับและเป้าหมายของเวลาปรับพฤติกรรมนั้น ๆ
3. จะช่วยให้ทราบทิศทางของพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะปรับว่าเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด
4. จะช่วยให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมพื้นฐานที่ได้เปลี่ยนแปลงไปภายหลังการปรับพฤติกรรมแล้ว และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การสังเกตเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาตามหลักพฤติกรรม ลักษณะของพฤติกรรมที่จะสังเกตจะต้องเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกที่สามารถเห็นได้ นับได้ วัดได้ โดยเครื่องมือการสังเกต ในการสังเกตพฤติกรรมผู้สังเกตต้องกำหนดพฤติกรรมที่จะสังเกตให้ชัดเจน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยม-อนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 20 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยม-อนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างง่ายจากประชากรแล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน แบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน และวิธีการสังเกต

2.2 ผู้วิจัยทำการประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ในวิชาภาษาไทย แล้วนำคะแนนที่ได้มาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ เพื่อหาจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 20 คน

2.3 ผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจของนักเรียนที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2.2 ในการเข้าร่วมการทดลอง ปรากฏว่านักเรียนสมัครใจทุกคน

2.4 สุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
3. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

1.1 ผู้วิจัยใช้แบบประเมินความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนของ

กัณจะนา พุ่มมาลา (2534 : 32-33) ซึ่งใช้ประเมินความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นำมาดัดแปลงให้เหมาะสม

1.2 นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน คือ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง
และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธมณี ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.3 นำแบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไป
ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ จำนวน 8 คน ที่มีใช้กลุ่ม
ตัวอย่าง ประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในวิชาภาษาไทย
เพื่อคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

2.1 ผู้วิจัยใช้แบบบันทึกความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนของ

กัณจะนา พุ่มมาลา (2534 : 34-36) ซึ่งใช้ประเมินความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นำมาดัดแปลงให้เหมาะสม

2.2 นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน คือ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง
และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธมณี ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 นำแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไป
ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ จำนวน 8 คน ที่มีใช้กลุ่ม
ตัวอย่าง บันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในวิชาภาษาไทย
เพื่อคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.4 ลักษณะและการให้คะแนนของแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
แบบบันทึกพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกต แบบสุ่มเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงโมงภาษาไทย โดยบันทึก
พฤติกรรมคนละ 5 นาที

2.5 การให้คะแนนพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ถ้าพฤติกรรมเป้าหมาย
เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่กำหนดให้บันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็น 1 และที่ไม่เกิดขึ้นเป็น 0 ลงในช่อง
พฤติกรรมแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ซึ่งคนที่ได้คะแนนสูงจะมีพฤติกรรมการพูด
หน้าชั้นเรียนเหมาะสมน้อย และคนที่ได้คะแนนต่ำจะมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเหมาะสมมาก

ขั้นตอนในการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

1. ขอความร่วมมือจากอาจารย์อำไพ บุรณพันธุ์ฤกษ์ เป็นผู้ช่วยวิจัย
2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยศึกษาและทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการวิจัย ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน และแบบบันทึกการสังเกตให้เข้าใจตรงกันและใช้ได้ถูกต้อง โดยหาดัชนีความเชื่อมั่นในการสังเกตให้มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต 2 คน ตั้งแต่ .80 ขึ้นไป ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ .97
3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตนักเรียนในห้องเรียนในวิชาภาษาไทย โดยอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นพฤติกรรมและได้ยินเสียงของนักเรียนชัดเจน และไม่ให้นักเรียนเห็นแบบบันทึกพฤติกรรม
4. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนใช้เวลาในการสังเกต สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที โดยแบ่งการสังเกตคนละ 5 นาที ถ้าในเวลาที่สังเกต 5 นาที นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนตรงกับแบบบันทึกก็เขียนหมายเลข 1 ลงในช่องเวลาที่พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้น ถ้าพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ต้องการบันทึกไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่สังเกต ให้เขียนเลข 0 ลงในช่วงเวลานั้น

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตนี้ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 48) กล่าวว่า สามารถหาได้จากสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต 2 คน โดยจะต้องมีค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไป หรือต้องตรงกันอย่างน้อย 4 ใน 5 ครั้ง จึงถือว่าการสังเกตนั้นเชื่อถือได้ ซึ่งสูตรในการคำนวณมีดังนี้

$$\text{สัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง} = \frac{\text{คะแนนรวมต่ำกว่า}}{\text{คะแนนรวมสูงกว่า}}$$

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน เพื่อหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตก่อนการทดลอง

3. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

- 3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออก
- 3.2 สร้างโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
- 3.3 นำโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน คือ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์ณี ตรวจสอบความสอดคล้อง ระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา และวิธีดำเนินการแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข
- 3.4 นำโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์

กรุงเทพมหานคร ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีดำเนินการ และเวลาที่ใช้ในการทดลอง

3.5 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

กลุ่มทดลองนี้ใช้เวลาฝึก 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที รวม 12 ครั้ง คือวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ เวลา 11.30-12.20 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

แบบแผนการทดลอง

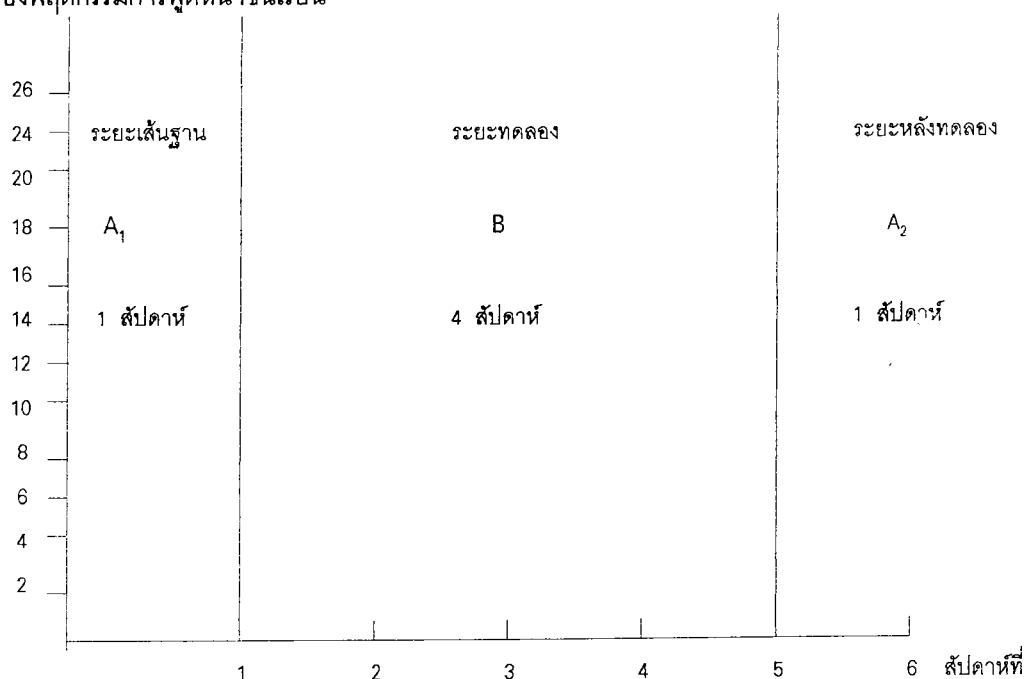
การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design) (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2536 : 217-218) โดยแบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 (A_1) เป็นระยะเส้นฐานของพฤติกรรม ใช้เวลา 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนในวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในสภาพการเรียนการสอนที่ยังไม่ได้ใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ระยะที่ 2 (B) เป็นระยะทดลองใช้เวลา 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกกับกลุ่มทดลอง ในวันจันทร์ พุธ และศุกร์ เวลา 11.30-12.20 น.

ระยะที่ 3 (A_2) เป็นระยะหลังการทดลองหรือระยะติดตามผล ใช้เวลา 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในสภาพการเรียนการสอนปกติหลังการทดลองในระยะที่ 2 แล้ว

ระยะต่าง ๆ ของการทดลองแบบ ABA Design นี้ แสดงในภาพประกอบที่ 1 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 1 แผนภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design) โดยผู้วิจัยแบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะ

ระยะที่ 1 ระยะเส้นฐานพฤติกรรม (A_1) ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นเวลา 1 สัปดาห์ วันที่ 21 กรกฎาคม 2540 ถึงวันที่ 24 กรกฎาคม 2540 (สัปดาห์ที่ 1) สัปดาห์ละ 4 วัน ในการ สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กระทำในสภาพการเรียนการสอนปกติคือผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึก พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ทั้ง 2 กลุ่ม ในขณะที่มีการสอนวิชาภาษาไทย เมื่อ หมดเวลาการสังเกตแล้วผู้วิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนมาหาค่าสัมประสิทธิ์ ความสอดคล้องกับผู้ช่วยวิจัย แล้วจดบันทึกเป็นคะแนนสำหรับเขียนกราฟ เพื่อดูความเปลี่ยนแปลง ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของผู้รับการทดลองแต่ละคน โดยที่ยังไม่ได้ฝึกตามโปรแกรมการ ฝึกพฤติกรรมการแสดงออกและใช้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละคนเป็นคะแนนที่แสดงถึงพฤติกรรมการพูด หน้าชั้นเรียนก่อนทดลอง

ระยะที่ 2 ระยะทดลอง (B) ทำการทดลอง 4 สัปดาห์ วันที่ 28 กรกฎาคม 2540 ถึงวันที่ 22 สิงหาคม 2540 (สัปดาห์ที่ 2-5) สัปดาห์ละ 3 ครั้ง รวม 12 วัน ในระหว่างเวลา 11.30-12.20 น. แต่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนในวิชาภาษาไทยใน การเรียนการสอนปกติ ใช้คะแนนดิบของแต่ละคนเขียนกราฟเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนเป็นระยะทดลอง

ระยะที่ 3 ระยะหลังการทดลอง (A_2) ใช้เวลา 1 สัปดาห์ วันที่ 25 สิงหาคม 2540 ถึง วันที่ 28 สิงหาคม 2540 (สัปดาห์ที่ 6) สัปดาห์ละ 4 ครั้ง รวม 4 วัน ในระยะนี้ผู้วิจัยกำหนดเป็น ระยะหลังการทดลอง โดยใช้คะแนนดิบสำหรับเขียนกราฟเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียน และใช้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละคนเป็นคะแนนที่แสดงถึงพฤติกรรมการพูดหน้า ชั้นเรียนหลังการทดลอง

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

หลังจากได้คะแนนจากการสังเกตแล้ว นำมาจัดกระทำดังนี้

1. วิเคราะห์พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้โปรแกรม การฝึกพฤติกรรมแสดงออก

2. วิเคราะห์ผลต่างของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกำหนัดแสดงออกกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกำหนัดแสดงออก
3. ใช้คะแนนดิบของแต่ละคนเขียนกราฟเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนตั้งแต่ระยะเส้นฐาน ระยะทดลอง จนถึงระยะหลังการทดลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน คือ ค่ามัธยฐาน (Median) และส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation)
2. สถิติเพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน
 - 2.1 เปรียบเทียบพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนภายในกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test)
 - 2.2 เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้การทดสอบของแมน วิตนีย์ (The Man-Whitney U Test)

$$U_1 = n_1 n_1 + \frac{n_1 (n_1 + 1)}{2} - \sum R_1$$

$$U_2 = n_2 n_2 + \frac{n_2 (n_2 + 1)}{2} - \sum R_2$$

เมื่อ	U	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบ
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มทดลอง
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มควบคุม
	$\sum R_1$	แทน	ผลรวมของอันดับของข้อมูลจากกลุ่มทดลอง
	$\sum R_2$	แทน	ผลรวมของอันดับของข้อมูลจากกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์เกี่ยวกับการวิเคราะห์และการแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
Mdn _{diff}	แทน ค่ามัธยฐานความแตกต่างของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
Q.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
Q.D. _{diff}	แทน ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ความแตกต่างของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
U	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดลองของแมน-วิทนี
T	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของวิลคอกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมในการกำหนัดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนและหลังที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมการแสดงออก

กลุ่มทดลอง	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	8	28.5	2	0**
หลังการทดลอง	8	4	.50	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น

2. เปรียบเทียบผลต่างพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกกับนักเรียน กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn _{diff}	Q.D. _{diff}	U
กลุ่มทดลอง	8	24	2	0**
กลุ่มควบคุม	8	19	1.5	

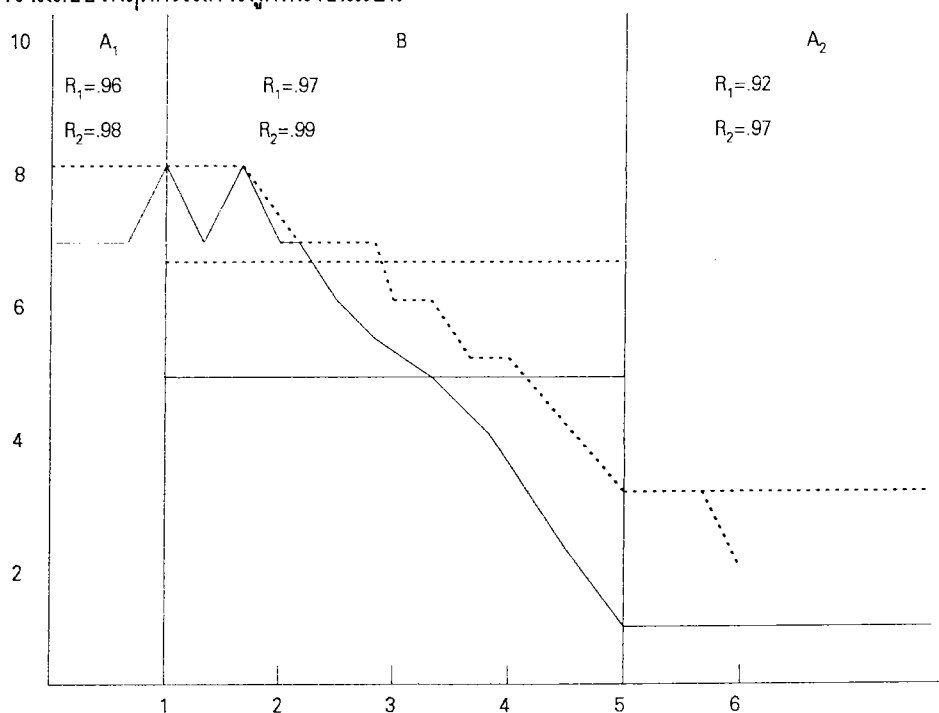
** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก มีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน ดีกว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การฝึกพฤติกรรมแสดงออกทำให้นักเรียน มีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

3. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

ผลการวิเคราะห์ความถี่ของพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ คือระยะที่ 1 ระยะเส้นฐานพฤติกรรม ระยะที่ 2 ระยะทดลอง ระยะที่ 3 ระยะหลังการทดลอง ปรากฏผลดังแสดงในภาพประกอบ 2

ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

———— ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ในแต่ละช่วง

..... ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ในแต่ละช่วง

R_1 ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มทดลองที่ 1

R_2 ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มทดลองที่ 2

ภาพประกอบ 2 ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในแต่ละระยะ

จากภาพประกอบ 2 จะเห็นได้ว่า ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนในกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในระยะเส้นฐานและระยะทดลองลดลงจาก 7 เป็น 5.25 และค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนในระยะทดลองลดลงจาก 5.25 เป็น 1 ในระยะติดตามผล แสดงว่าวิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทำให้นักเรียนมีพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มขึ้น

สำหรับกลุ่มควบคุม ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้นค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนในระยะเส้นฐานของพฤติกรรม และระยะทดลองลดลงจาก 8 เป็น 6.5 แต่ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนในระยะติดตามผลมีค่าเท่ากับ 3 ซึ่งลดลงกว่าระยะทดลอง แสดงว่า การไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้ง 3 ระยะ ภายหลังการทดลองการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกและการไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ปรากฏว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าระยะเส้นฐาน อย่างไรก็ตามค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าค่ามัธยฐานของนักเรียนกลุ่มควบคุม

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกและนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 20 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรแล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน แบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน และวิธีการสังเกต

2.2 ผู้วิจัยทำการประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ในวิชาภาษาไทย แล้วนำคะแนนมาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ เพื่อหาจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 20 คน

2.3 ผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจของนักเรียนที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2.2 ในการเข้าร่วมการทดลอง ปรากฏว่านักเรียนสมัครใจทุกคน

2.4 สุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่วิธีพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน โดยการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
3. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design) โดยผู้วิจัยแบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะ

ระยะที่ 1 ระยะเส้นฐานพฤติกรรม (A₁) ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นเวลา 1 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 1) สัปดาห์ละ 4 วัน ตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม 2540 ถึง วันที่ 24 กรกฎาคม 2540 ในการ สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กระทำในสภาพการเรียนการสอนปกติคือผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ทั้ง 2 กลุ่ม ในขณะที่มีการสอนวิชาภาษาไทย เมื่อหมดเวลาการสังเกตแล้วผู้วิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนมาหาค่า

สัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เท่ากับ .96 และ .98 แล้วจัดบันทึกเป็นคะแนนสำหรับเขียนกราฟ เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของ พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของผู้รับการทดลองแต่ละคน โดยที่ยังไม่ได้ฝึกตามโปรแกรมการ แสดงออกและใช้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละคนเป็นคะแนนที่แสดงถึงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนก่อน ทดลอง

ระยะที่ 2 ระยะทดลอง (B) ทำการทดลอง 4 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 2-5) สัปดาห์ละ 3 ครั้ง รวม 12 วัน ตั้งแต่วันที่ 28 กรกฎาคม 2540 ถึง วันที่ 22 สิงหาคม 2540 ในระหว่าง เวลา 11.30-12.20 น. แต่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนในวิชาภาษาไทย ในการเรียนการสอนปกติ คือวันจันทร์ อังคาร และพฤหัสบดี เวลา 12.30-13.20 น. เริ่มตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม 2540 ถึง วันที่ 25 สิงหาคม 2540 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึก พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ .97 และ .99 ตามลำดับ แล้วใช้คะแนนดิบของแต่ละคนเขียนกราฟเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเป็นระยะทดลอง

ระยะที่ 3 ระยะหลังการทดลอง (A_2) ใช้เวลา 1 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 6) 4 ครั้ง รวม 4 วัน ตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม 2540 ถึงวันที่ 28 สิงหาคม 2540 เพื่อติดตามผลการทดลองการ ฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนและกลุ่มควบคุม ในระยะนี้ไม่มีการใช้โปรแกรมการฝึก พฤติกรรมการแสดงออกแต่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการพูด หน้าชั้นเรียนในวิชาภาษาไทย ในวันจันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี เวลา 12.30-13.20 น. จากนั้น นำผลการบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ .92 และ .97 จากนั้นใช้คะแนนดิบสำหรับเขียนกราฟเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน และใช้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละคนเป็นคะแนนที่แสดงถึง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนหลังการทดลอง

การจัดกระทำกับข้อมูล

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon's Matched Pairs Signed-Ranks Test)
2. เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของแมน-วิทนี (The Mann-Whitney U Test)

3. ใช้คะแนนดิบของแต่ละกลุ่มเขียนกราฟเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนตั้งแต่ระยะเส้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังการทดลอง

สรุปผลของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น หลังจากได้รับการฝึก พฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกมีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร พบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก มีพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงให้เห็นว่า การฝึกพฤติกรรมแสดงออกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน สามารถพัฒนาพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนได้ ทั้งนี้เพราะ ในการฝึกพฤติกรรมแสดงออกแต่ละครั้งผู้วิจัยได้อธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึก ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนเคยประสบมา และผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ การให้คำแนะนำ การใช้เทคนิคแม่แบบ การแสดงบทบาทสมมติ การฝึกซ้อมพฤติกรรม การให้แรงเสริมทางบวก และการมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกการพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มเติม นอกจากนี้ในระหว่างการฝึกนักเรียนมีโอกาสได้วิเคราะห์ อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ และภูมิใจที่มีพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนได้เหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้จากผลการสังเกตพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้จากแบบบันทึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน นักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านการสบตาผู้ฟังโดยไม่มองไปที่อื่นเพิ่มขึ้นเป็นอันดับ 1 อันดับ 2 คือมือไม่สั่น และพฤติกรรมที่เพิ่มขึ้นเป็นอันดับ 3 คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ วิลด์ และโคปลาน (Wilk and Copland 1977 : 460) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการแสดงออกว่า เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้และเป็นการเพิ่มความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนมีผลทั้งระยะสั้นและระยะยาวต่อการเพิ่มระดับความตระหนักรู้ในตนเอง และความเคารพนับถือต่อตนเองและผู้อื่น และสอดคล้องกับแนวคิดของวัลลภ ปิยะมโนธรรม (2528 : 76) ที่กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก คือ การฝึกความรู้สึกเป็นอิสระซึ่งเกี่ยวข้องกันโดยตรงกับการกระทำที่เป็นลักษณะแบบตรงไปตรงมา จริงใจ และผลของการฝึกทำให้ผู้รับการฝึกสามารถแสดงความรู้สึกออกมาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาของอารีย์ ลีลา (2535 : 16) ที่ศึกษาพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก มีการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของไพโรพวรรณ ไชยสุวรรณ (2537 : 38) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก มีพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตลอดจนสอดคล้องกับการศึกษาของบรรจง รุ่งอารีย์ (2538 : 53-55) ได้ศึกษาพบว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองใหญ่ อำเภอนหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี มีพฤติกรรมอภิปรายกลุ่มดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮาวซี (Howze 1990 : 116) ที่ได้ศึกษาพบว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกสามารถพัฒนาพฤติกรรม และการสัมภาษณ์การเข้าทำงาน ทั้งด้านภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ ของวัยรุ่นที่มีความบกพร่องทางสายตาได้

2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของอารีย์ ลีลา (2535 : 64) ที่ได้ศึกษาพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ จังหวัดอุทัยธานี ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก สามารถสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนได้ดีขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของไพโรพวรรณ ไชยสุวรรณ (2537 : 68) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดไม่เหมาะสมมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทำให้นักเรียนที่เข้ารับการทดลองมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเหมาะสมกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีโอกาสฝึกใช้ถ้อยคำวาจาที่เหมาะสม ทั้งภาษาท่าทางและภาษากายได้ อย่างสอดคล้องกัน ได้มีโอกาสฝึกซ้อมพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมนอกห้องเรียน และมีโอกาสใช้ภาษาท่าทางและภาษากายในการพูดทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ได้แสดงบทบาทสมมติ ได้เห็นตัวแบบที่เหมาะสม ได้รับคำแนะนำ และข้อมูลย้อนกลับ ตลอดจนการเสริมแรงทางบวก ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการปรับปรุงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของตนเองให้เหมาะสม ตลอดทั้งมีโอกาสแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ และอภิปรายพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน และสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติได้ในชีวิตจริง ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนได้เหมาะสม

จากการสังเกตของผู้วิจัย ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำให้มองเห็นความแตกต่างของนักเรียนได้อย่างชัดเจน คือ ในระยะเริ่มแรกนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะมีปัญหาด้านการใช้สายตา ซึ่งจะมองไปที่เพดาน หรือนอกห้องตลอดเวลา มือสั่น การพูดตะกุกตะกัก แต่หลังจากใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มทดลองแล้ว พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองจะพัฒนาด้านต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และพฤติกรรมที่เป็นปัญหาดังกล่าวข้างต้นลดลงอย่างรวดเร็วมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกสามารถพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียน พัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร ให้ดีขึ้น จึงควรนำวิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกไปใช้พัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อไป

1.2 ในการนำวิธีการฝึกการแสดงออกไปใช้ ผู้ฝึกจะต้องศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนควรได้รับการฝึกเกี่ยวกับวิธีดำเนินการต่าง ๆ ให้เข้าใจ และมีความชำนาญก่อนจะนำไปใช้

1.3 ควรมีการติดตามผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกภายหลังการทดลองเป็นระยะเวลา 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี เพื่อศึกษาความคงทนของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

- 2.1 ควรทดลองวิธีการอื่น ๆ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน เช่น การควบคุมตนเอง การเสริมแรงทางสังคม เป็นต้น
- 2.2 ควรศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอื่น ๆ เช่น การสื่อสารภายในกลุ่มเพื่อน การปรับตัว การปฏิบัติตนกับเพื่อน เป็นต้น
- 2.3 ควรนำวิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนไปใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ที่มีพฤติกรรมพูดยังไม่เหมาะสม เช่น ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- กัญจะนา พุ่มมาลา. การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการใช้แรงเสริมทางสังคมที่มีต่อความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปราจีนกัลยาณี จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล. ผลการจัดโปรแกรมการฝึกความกล้าแสดงออกต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- เทพวัลย์ สุชาติ. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเครียดของนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์. วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530. อัดสำเนา.
- ทัศนีย์ ทานตวนิช. วาทกรรม เอกสารคำสอนวิชาภาษาไทย 103. ชลบุรี. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2529.
- นพดล จันทร์เพ็ญ. การใช้ภาษาไทย. อุบลราชธานี : คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2529.
- นิพนธ์ ศศิธร. หลักการพูดต่อชุมชน. ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- ประสงค์ ราชณสุข. การพูดเพื่อประสิทธิผล. กรุงเทพมหานคร : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ผดุง อารยะวิญญู. เอกสารคำสอนวิชาศึกษานิเทศ 531 วิธีสอนพูด. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2536.
- พรรณราย ทรัพย์ะประภา. “การฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก” แนะแนว. 15(76) : 9-30 ; สิงหาคม-กันยายน, 2524.
- พรทิพย์ ทรัพย์สิน. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ จังหวัดชัยนาท.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527. อัดสำเนา.

ไพโรพวรรณ ไชยสุวรรณ. ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมพูดที่
ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2537. อัดสำเนา.

ยุพา สุภากุล. การสื่อความ : โครงการตำราคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2521.

ยุพิน กองธรรม. ผลการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมในการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรม
ความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร
: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

รังสรรค์ เพ็งนู. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับนักเรียนหญิงวัยรุ่นโดยวิธีจัดการให้คำปรึกษาเชิง
พฤติกรรม. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

ละเมียด ชูประยูร และคนอื่น ๆ . “การศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกในผู้ร่วมทีมจิตเวช” วารสาร
จิตวิทยาคลินิก. 9(: 7-8 ; เมษายน 2521.

วัฒนา พันธุ์เมฆา. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528.

วรรณิ์ โสมประยูร. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

วัลลภ ปิยะมโนธรรม. เทคนิคการรักษาโรคประสาทด้วยตนเอง. กรุงเทพมหานคร : เอียร์บุ๊ก
พับลิชเชอร์, 2528.

วิชาการ, กรม. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพมหานคร : ครูสภา, 2532.

วิภา มีสวัสดิ์. การศึกษาผลของวิธีการกำจัดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบในการลดความรู้สึก
กลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนของนิสิต มศว. ประสานมิตร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

- วิไล ไชยปรกรณ์. ผลของการฝึกอบรมพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของ
นักศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- สุจิตรา พรมนุชาธิป. พฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร
และต่างจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
 อัดสำเนา.
- สุรจิตต์ แสงอรุณ. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนหัวเสือบุญแจ่มเนียมนิล จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- สนิท ตั้งทวี. การใช้ภาษาภาคปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตนร์, 2529.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- อรรวรรณ ปิลันธน์โอวาท. เราจะจัดการกับความกลัวในการสื่อสารหรือประหม่าเราได้อย่างไร.
 เอกสารประกอบการฝึกอบรมเรื่องการพูดให้สัมฤทธิ์ผล แผนกวิชาวาทวิทยา
 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- อัศรา บุญทิพย์. การใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร : ธเนศวรการพิมพ์, 2525.
- อัมพร แก้วสุวรรณ. วิชาการพูด. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, 2522.
- อารีย์ ลีลา. ผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภออลานสัก จังหวัดอุทัยธานี.
 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2529. อัดสำเนา.
- เอี่ยมจิต ดีศรีแก้ว. ผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง
บุคลิกภาพและความวิตกกังวลของนักเรียนหญิง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพมหานคร :
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.
- Alberti Robert E. and Michael L. Emmons. A Guide to Assertive Living :
Your Perfect Right. 4th ed. California ; Sanluis obispo Impact, 1982.
- Bower, Sharon Anthony and Gordon H. Bower. Assething Yourself : A
Practical Guide for Positive Change. Massqachusetts : Addison- Weslidy
 Publishing Company, 1976

- Fodor, Iris Goldston. "The Treatment of communication Problems with Assertiveness Training," in Handbook of Behavioral Interventions : A Clinical Guide. New York : John Wiley and Sons, Inc., 1980.
- Morris, J. "Fear Reduction Methods" W Helping People Change. F. Kanfer and A. Goldstein ed. New York , Pergamon Press 1975.
- Wilk. Carole and Virginia coplan. "Assertive Training as Confidence Building Technique," Personnel and Guidance Journal. 55 ; April,1977.
- Wolpe, Joseph. The Practice of Behavior Therapy. 2nd ed. New York : Pergamon Press, 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

-แบบประเมินพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียน

-แบบบันทึกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน

แบบประเมินพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียน

ผู้ประเมิน.....เป็นอาจารย์สอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/.....

ผู้ถูกประเมิน.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/.....

คำชี้แจง

พฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ขณะออกไปพูดหน้าชั้นเรียนในวิชาภาษาไทย โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ภาษาท่าทาง ได้แก่

1.1 มือไม่สั่น

1.2 สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปที่อื่น เช่น ไม่มองพื้น ไม่มองออกไปนอกห้อง

1.3 ไม่กระวนกระวายเดินไปเดินมา

1.4 ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นช้ากว่าที่ควรจะเป็น

2. ภาษาถ้อยคำ ได้แก่

2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก

2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน

2.3 พูดเสียงไม่สั่น

2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป

2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ เพื่อระบุให้นักพฤติกรรมกาแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียนแต่ละคนในช่องที่มีพฤติกรรมแต่ละด้านกำกับอยู่ สำหรับความหมายของแต่ละด้าน มีดังนี้

5	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม	มากที่สุด
4	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม	มาก
3	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม	ปานกลาง
2	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม	น้อย
1	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม	น้อยที่สุด

แบบประเมินพฤติกรรมกำรพูดหน้าชั้นเรียน

ผู้ถูกประเมิน.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/.....

วันที่.....กรกฎาคม 2540

.....ผู้ประเมิน

พฤติกรรมที่ต้องสังเกต	พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมา	ความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น				
		5	4	3	2	1
1. ภาษาท่าทาง	- มือสั่น					
	- ไม่สบสายตาคู่ฟังโดยมองไปที่อื่น เช่น มองพื้น มองออกไปนอกห้อง					
	- กระวนกระวายเดินไปเดินมา					
	- ออกไปพูดหน้าชั้นช้ากว่าที่ควรจะเป็น					
2. ภาษาถ้อยคำ	- พูดตะกุกตะกัก					
	- หยุดพูดกลางคัน					
	- พูดเสียงสั้น					
	- จังหวะการพูดเร็วเกินไป					
	- จังหวะการพูดช้าเกินไป					
รวม						

แบบบันทึกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนสำหรับผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ครั้งที่.....

ชั้น ป...../.....

วิชา.....

วันที่.....

ผู้สังเกต.....

เวลา.....

พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ขณะออกไปพูดหน้าชั้นเรียนในวิชาภาษาไทย โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจน ซึ่ง แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ภาษาท่าทาง ได้แก่

1.1 มือไม่สั่น

1.2 สบสายตาสื่อผู้ฟังโดยไม่มองไปที่อื่น เช่น ไม่มองพื้น ไม่มองออกไปนอกห้อง

1.3 ไม่กระวนกระวายเดินไปเดินมา

1.4 ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น

2. ภาษาถ้อยคำ ได้แก่

2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก

2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน

2.3 พูดเสียงไม่สั่น

2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป

2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

หมายเหตุ การสังเกตใช้เวลา 50 นาที โดยแบ่งสังเกตคนละ 5 นาที มีเกณฑ์การบันทึก ดังนี้

1	หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการพูดหน้าชั้นเรียน
0	หมายถึง นักเรียนไม่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการพูดหน้าชั้นเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ครั้งที่.....

วิชา.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ช่วงเวลา.....

เวลา.....

นักเรียน คนที่	เวลา	การพูดหน้าชั้นเรียน									รวม
		ภาษาท่าทาง				ภาษาด้อยคำ					
		มือ สั่น	ไม่สบ สายตา ผู้ฟัง	กระวน กระวาย	ออก ไปพูด ช้ากว่า ที่ควร	พูด ตะกุก ตะกัก	หยุด พูด กลาง ครัน	พูด เสียง สั่น	จังหวะ พูดเร็ว เกินไป	จังหวะ พูดช้า เกินไป	
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											

หมายเหตุ

1. พูดคนละ 5 นาที
2. จับฉลากในการออกไปพูดหน้าชั้นเรียน

.....ผู้สังเกต

ภาคผนวก ข

-โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

โปรแกรมการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนในกลุ่ม 2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ในการฝึกการแสดงออก 3. เพื่อให้นักเรียนกลุ่มทดลองทราบวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ในการฝึกปฏิบัติการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน 4. เพื่อเตรียมนักเรียนกลุ่มทดลองให้พร้อมที่จะฝึกการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม “อาหารจานโปรด” เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนในกลุ่ม 3. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 8 คน ทราบวัตถุประสงค์ของการฝึกการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน 4. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับเทคนิคที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติการแสดงออก 5. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปประโยชน์ที่ได้จากการเข้ากลุ่มครั้งนี้ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 6. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามพร้อมทั้งนัดหมายสถานที่ วัน เวลาที่จะทำการทดลองครั้งแรก จนถึงสิ้นสุดการทดลอง
2	พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น	1. เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น	ขั้นที่ 1 ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			มือไม้สั่น ที่นักเรียนเคยประสบมาพร้อม ทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น 3. ผู้วิจัยติดตามผลการเข้ากลุ่มครั้งที่ แล้วโดยทบทวนบทบาทหน้าที่ของ นักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการฝึก พฤติกรรมการแสดงออก ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดง พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้า ชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่น ซึ่งเทคนิคในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคการ ให้คำแนะนำและเทคนิคแม่แบบ ซึ่งมี ขั้นตอนดังต่อไปนี้ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยเตรียมแผนภูมิเกี่ยวกับการ คลายเครียดซึ่งจะเป็นวิธีที่จะช่วยให้ นักเรียนมือไม้สั่น ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง 2.1 การอุ่นเครื่อง ผู้วิจัยสนทนาซักถาม นักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดง ออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ท่าทาง คือ มือไม้สั่น ว่ามีความสำคัญ อย่างไร 2.2 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับวิธีการคลาย เครียดก่อนที่จะออกไปพูดหน้าชั้นเรียน จากนั้นจึงสาธิตให้นักเรียนดู พร้อมทั้ง ให้นักเรียนทำตาม 2.3 ให้นักเรียนฝึกวิธีการคลายเครียด ก่อนที่จะต้องออกไปพูดหน้าชั้นเรียน

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดเห็นจากการใช้วิธีการคลายเครียดก่อนที่จะออกไปพูดหน้าชั้นเรียน 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาท่าทางคือมือไม่สั่น เพิ่มเติม
3	พฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาผู้ฟังไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือมือไม่สั่น ที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนได้ไปฝึกเพิ่มเติม 2. เพื่อให้ นักเรียนฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา	<u>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</u> 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น 3. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ -สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคในการให้คำแนะนำ เทคนิคการเสริมแรงทางบวก และการให้การบ้าน มีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1</u> <u>ขั้นเตรียมการ</u> ผู้วิจัยเตรียมแผนภูมิเกี่ยวกับตำแหน่งการบังคับสายตา คือ บน → กลาง, ล่าง → กลาง ซ้าย → กลาง, ขวา → กลาง ขวาบน → กลาง, ขวาล่าง → กลาง ซ้ายบน → กลาง, ซ้ายล่าง → กลาง <u>ขั้นตอนที่ 2</u> <u>ขั้นแสดง</u> 2.1 ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ว่ามีความสำคัญอย่างไร 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกมองตามแผนภูมิที่กำหนดไว้ <u>ขั้นตอนที่ 3</u> <u>ขั้นสรุป</u> 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้าน

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ภาษาท่าทางคือ สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลาเป็นการบ้าน
4	พฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา 2. เพื่อให้ นักเรียนฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ 1. ผู้วิจัย ทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย 2. ผู้วิจัย ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น 3. ผู้วิจัย ติดตามผลที่มอบหมายให้ นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน จากนั้น ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และผู้วิจัย ให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นฝึก ผู้วิจัย ให้นักเรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ - สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา - ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคการใช้บทบาทสมมุติ เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ เทคนิคการเสริมแรงทางบวก <u>ขั้นตอนที่ 1</u> <u>ขั้นเตรียมการ</u> ผู้วิจัยสร้างบทบาทสมมุติตามสถานการณ์ พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย <u>ขั้นตอนที่ 2</u> <u>ขั้นแสดง</u> ก. การอุ่นเครื่อง ผู้วิจัยสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย ว่ามีความสำคัญอย่างไร ข. <u>ขั้นเลือกผู้แสดง</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง(ถ้าไม่มีอาสาสมัคร ผู้วิจัยจะใช้วิธีสุ่มหยิบชื่อนักเรียนขึ้นมา) ค. การจัดฉากการแสดง ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมุติให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสม ง. <u>ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมุติเป็น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ผู้สังเกตการณ์และบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดงและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการแสดง จ. การแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่อาสาสมัครแสดงบทบาทตามที่ตนได้รับ <u>ขั้นตอนที่ 3</u> วิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง หลังการแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เป็นผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของแต่ละคนว่ามีความสำคัญอย่างไร โดยไม่มุ่งเน้นว่าเป็นใคร แสดงดีหรือไม่ดีและการแสดงนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด ในระหว่างการวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่อไปนี้ประกอบได้แก่ การฝึกซ้อมพฤติกรรม การให้แรงเสริมทางบวก <u>ขั้นตอนที่ 4</u> ขึ้นแสดงเพิ่มเติม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและฝึกซ้อมพฤติกรรมให้แก่ นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ขั้นตอนที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยน ประสบการณ์และสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ซึ่งกันและกันและสรุปข้อคิด ประโยชน์ที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</u> 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย
5	พฤติกรรมกรพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ -ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น	1. เพื่อติดตามการฝึกพฤติกรรมกรพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ -มือไม่สั่น -สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา -ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมกรแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ	<u>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</u> 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกรแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น 2. ผู้วิจัยเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น ที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		-ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น	3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคการให้คำแนะนำ เทคนิคการซ่อมพฤติกรรม เทคนิคการเสริมแรงทางบวก และเทคนิคการมอบหมายให้ไปฝึกเพิ่มเติม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นฝึก</u> 1. ผู้วิจัยทบทวนการแสดงออกในการพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสมและวิธีการที่จะช่วยให้มีการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม 2. ให้นักเรียนออกไปฝึกพูดหน้าชั้นเรียน <u>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลในการฝึก</u> หลังการฝึกผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันวิจารณ์เพื่อน ๆ แต่ละคน และผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้การเสริมแรงทางบวกประกอบด้วย

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนกว่าที่ควรจะเป็น 2. ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการฝึกท่าทาง คือ มือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังไม่มองไปที่ใดที่หนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย และไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนช้ากว่าปกติ 3. ให้นักเรียนกลับไปฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางเพิ่มเติมที่บ้าน
6	พฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ พูดตะกุกตะกัก	1. เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการฝึกพฤติกรรมแสดงออก 2. เพื่อให้นักเรียนกลุ่มทดลองฝึกพฤติกรรมแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก	ขั้นที่ 1 ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนอีกครั้ง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางและประโยชน์ที่ได้รับ 3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนทางด้านภาษาถ้อยคำที่ไม่ตะกุกตะกัก พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือไม่พูดตะกุกตะกัก ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนากล้องเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือไม่พูดตะกุกตะกักว่าเป็นอย่างไร <u>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริง เรื่องที่แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ นิทานเรื่อง "แม่บ้านกับแมว" โดยใช้เวลา 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด ในระหว่างที่นักเรียนอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวก และแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนจะเลียนแบบ ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียน ที่แสดง

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง ส่วนนักเรียนที่ดูตัวแบบแล้วยังแสดงพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยจะให้การฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้ง และให้การเสริมแรงทางบวกหลังจากที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมได้ดีขึ้น <u>ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ จากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</u> - นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม - ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำคือไม่พูดตะกุกตะกักเพิ่มเติม
7	พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือไม่หยุดพูดกลางคัน	- เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือไม่พูดตะกุกตะกัก ที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม - เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือไม่หยุดพูดกลางคัน	<u>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</u> - ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือไม่หยุดพูดกลางคัน - ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ ไม่หยุด

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			พูดกลางคัน ที่นักเรียนเยประสบมา พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น 3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้ นักเรียนไปฝึกเป็นการบ้านโดยให้ นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิด เห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการการ แสดงพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาถ้อยคำคือ ไม่หยุดพูด กลางคัน เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิค แม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนากล้องเกี่ยวกับ พฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียน แสดงออกได้ถูกต้องว่าเป็นอย่างไร มี ความสำคัญอย่างไร <u>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริง เรื่องที่แม่ แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ “แม่ครัวกับ แมว” โดยใช้เวลา 5 นาที และให้ นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตาม หัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด ในระหว่างที่ นักเรียนอภิปรายและแสดงความคิดเห็น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนทดลองฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนตามแบบตัวแบบ และแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบ จากนั้นผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียน ที่แสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ ไม่หยุดพูดกลางคัน ส่วนนักเรียนที่เลียนแบบแล้วยังแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้แรงเสริมทางบวกหลังจากนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ดีขึ้น <u>ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบจากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</u> 1. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำคือไม่หยุดพูดกลางคัน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำคือไม่หยุดพูดกลางคันเพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
8	พฤติกรรมกรพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงพุดไม่สั้น	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมกรพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือไม่หยุดพุดกลางคัน 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมกรพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงพุดไม่สั้น	<u>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</u> 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกรแสดงออกในการพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงพุดไม่สั้น 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมในการพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ เสียงไม่สั้น 3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมกรพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ เสียงไม่สั้น เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงไม่สั้นว่ามีความสำคัญอย่างไร <u>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริง เกี่ยวกับพฤติกรรมกรพุดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ เสียงไม่สั้นหัวข้อที่

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ “เทคนิคในการที่จะพูดได้อย่างมั่นใจ” โดยใช้เวลา 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากแม่แบบ 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด ในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงพูดไม่สั้น ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวก <u>ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</u> 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงพูดไม่สั้นและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือพูดเสียงไม่สั้นเป็นการบ้าน

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
9	พฤติกรรมกรพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ -จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป -จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมกรพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงพูดไม่สั้น ที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมกรพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ -จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป -จังหวะการพูดช้าเกินไป	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกรแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมกรพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดช้าเกินไป 3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นฝึก ผู้วิจัยให้นักเรียนได้รู้วิธีแสดงพฤติกรรมกรแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือจังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคการใช้บทบาทสมมุติ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1</u> ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยสร้างบทบาทสมมุติตามสถานการณ์ “พฤติกรรมกรแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป”

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 2</u> <u>ชั้นแสดง</u> ก. การอุ่นเครื่อง ผู้วิจัยสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป ว่ามีความสำคัญอย่างไร ข. <u>ชั้นเลือกผู้แสดง</u> โดยผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง ค. <u>การจัดฉากการแสดง</u> โดยผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมุติให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ง. <u>ชั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมุติเป็นผู้สังเกตการณ์และบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดงและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการแสดง จ. <u>การแสดง</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนที่อาสาสมัครแสดงบทบาทตามที่ตนได้รับ <u>ขั้นตอนที่ 3</u> <u>ชั้นวิเคราะห์และอภิปราย</u> <u>ผลการแสดง</u> หลังจากการแสดงจบ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เป็นผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์ อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของแต่ละคนว่ามีความสำคัญอย่างไร โดยไม่เน้นว่าเป็นใคร แสดงดีหรือไม่และการแสดงนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 4</u> <u>ชั้น</u> <u>แสดงเพิ่มเติม</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป โดยผู้วิจัยให้แรงเสริมแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมได้ถูกต้องเหมาะสม <u>ขั้นตอนที่ 5</u> <u>ชั้น</u> <u>แลกเปลี่ยน</u> ประสบการณ์และสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปประโยชน์ที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3</u> <u>ขั้นสรุป</u> 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป จากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป เพิ่มเติม
10	พฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ	<u>ขั้นที่ 1</u> <u>ขั้นนำ</u> 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
	-ไม่พูด ตะกุกตะกัก -ไม่หยุดพูด กลางคัน -พูดเสียงไม่สั่น -จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป -จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป	-จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป -จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป ที่ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ ได้แก่ -ไม่พูดตะกุกตะกัก -ไม่หยุดพูดกลางคัน -เสียงพูดไม่สั่น -จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป -จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป	2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำที่นักเรียนประสบมาได้แก่ 2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก 2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน 2.3 เสียงพูดไม่สั่น 2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป 2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป 3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ ได้แก่ 2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก 2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน 2.3 เสียงพูดไม่สั่น 2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป 2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนากล้องเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำที่นักเรียนแสดงออกได้ถูกต้องและเหมาะสมว่าเป็นอย่างไร มีความสำคัญอย่างไร

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบเรื่อง การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำได้แก่ -ไม่พูดตะกุกตะกัก -ไม่หยุดพูดกลางคัน -เสียงพูดไม่สั่น -จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป -จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด ในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกโดยเลียนแบบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของตัวแบบ ผู้วิจัยให้แรงเสริมแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม แต่หากคนใดยังไม่เหมาะสม ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้งหนึ่ง และให้แรงเสริมทางบวก หลังจาก ที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนได้เหมาะสมขึ้น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 3</u> <u>ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบและ ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3</u> <u>ขั้นสรุป</u> 1. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกปฏิบัติการการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกปฏิบัติการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำเพิ่มเติม
11	พฤติกรรมกรพูดหน้าชั้นเรียน	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ -ไม่พูดตะกุกตะกัก -ไม่หยุดพูดกลางคัน -เสียงพูดไม่สั่น -จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป -จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง	<u>ขั้นที่ 1</u> <u>ขั้นนำ</u> 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกปฏิบัติการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน 2. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมและผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ <u>ขั้นที่ 2</u> <u>ขั้นฝึก</u> 1. ผู้วิจัยดำเนินการฝึกปฏิบัติการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมกรพูดหน้าชั้นเรียนตามสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนด 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนสังเกตการใช้ภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทางของสมาชิกแต่ละคนที่ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. เมื่อเสร็จสิ้นการพูดหน้าชั้นเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนแต่ละคน 4. ผู้วิจัยให้คำแนะนำ ให้ข้อมูลย้อนกลับและให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียน ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางในการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน 3. ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนฝึกการพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มเติมที่บ้าน
12	ปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อติดตามผลงานที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม 2. เพื่อสรุปผลการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกวิธีการพูดหน้าชั้นเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสมทั้งด้านภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง	1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ การพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น 3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมและผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ 4. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลของ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		4. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 5. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสมทั้งด้านภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง 6. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่าได้นำสิ่งที่เรียนรู้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันบ้างหรือไม่ ใช้ในลักษณะใด มีผลอย่างไร 7. ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมเพื่อเปิดเผยความรู้สึกที่ได้รับจากการฝึกครั้งนี้ 8. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนที่เข้าร่วมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาในการพูดหน้าชั้นเรียนและกล่าวปิดโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียน (ใช้กับกลุ่มทดลอง)

ครั้งที่ 1

เวลา 50 นาที

เรื่อง

ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนในกลุ่ม
2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
3. เพื่อให้นักเรียนกลุ่มทดลองทราบวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ในการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน
4. เพื่อเตรียมนักเรียนกลุ่มทดลองให้พร้อมที่จะฝึกการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม “อาหารจานโปรด” โดยชี้แจงว่ามีอาหารหลายชนิดที่คนทั่วไปนิยมรับประทานคู่กัน ถ้าเห็นอาหารชนิดนี้แล้วจะนึกถึงอีกสิ่งหนึ่งที่
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม
 - 2.2 ผู้วิจัยแจกบัตรคำให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น
 - 2.3 เมื่อผู้วิจัยให้สัญญาณเริ่ม ให้นักเรียนจับคู่กันให้ได้ตามที่กำหนด ทั้งนี้จะเฉลยเมื่อนักเรียนจับคู่ได้ครบว่าตรงกับคำที่กำหนดไว้หรือไม่ดังนี้
 - มะม่วง - น้ำปลาหวาน
 - น้ำพริก - ปลาทุ
 - ไก่ย่าง - ส้มตำ
 - บัวลอย - ไข่หวาน
 - 2.4 เมื่อนักเรียนแต่ละคนพบคู่ของตนแล้วให้แต่ละคู่ซักถามในหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.4.1 ชื่อ นามสกุล
 - 2.4.2 ชื่อเล่น
 - 2.4.3 มีพี่น้องทั้งหมด (รวมทั้งตัวเองด้วย) กี่คน

2.4.4 วิชาที่ชอบ

2.4.5 งานอดิเรกที่ชอบทำ

2.4.6 อนาคตอยากเป็นอะไร

2.4.7 ให้นักเรียนเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับคู่ของตนให้

สมาชิกทราบ

2.5 ผู้วิจัยสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า เพื่อให้นักเรียนที่ไม่รู้จักกันมาก่อน ได้ทำความรู้จักกันและเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนในกลุ่ม

3. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกและอธิบายเทคนิคที่ใช้ในการฝึก 6 เทคนิค คือ

3.1 การให้คำแนะนำ

3.2 การใช้เทคนิคแม่แบบ

3.3 การแสดงบทบาทสมมุติ

3.4 การฝึกซ้อมพฤติกรรม

3.5 การให้แรงเสริมทางบวก

3.6 การมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม

4. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปประโยชน์ที่ได้จากการเข้ากลุ่มครั้งนี้และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

5. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม พร้อมทั้งนัดหมายสถานที่ วัน เวลา ที่จะทำการทดลองครั้งแรกจนถึงสิ้นสุดการทดลอง

อุปกรณ์ บัตรคำสำหรับเล่นเกม แผนภูมิเทคนิคในการฝึก แผนภูมิวัตถุประสงค์ในการฝึก

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ และการซักถามของนักเรียน
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

ครั้งที่ 2 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น ที่นักเรียนเคยประสบมาพร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้วโดยทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น ซึ่งเทคนิคในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคการให้คำแนะนำและเทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมแผนภูมิเกี่ยวกับการคลายเครียดซึ่งจะเป็นวิธีที่จะช่วยให้นักเรียนมือไม่สั่น

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง

- 2.1 การอุ่นเครื่อง ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น ว่ามีความสำคัญอย่างไร
- 2.2 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับวิธีการคลายเครียดก่อนที่จะออกไปพูดหน้าชั้นเรียนจากนั้นจึงสาธิตให้นักเรียนดู พร้อมทั้งให้นักเรียนทำตาม
- 2.3 ให้นักเรียนฝึกวิธีการคลายเครียดก่อนที่จะต้องออกไปพูดหน้าชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบครั้งนี้

จากนั้นผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดเห็นจากการใช้วิธีการคลายเครียดก่อนที่จะออกไปพูดหน้าชั้นเรียน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาท่าทางคือมือไม่สั่น เพิ่มเติม

ครั้งที่ 3 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาดูผู้ฟังไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือมือไม่สั่นที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนได้ไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา

เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคในการให้คำแนะนำ เทคนิคการเสริมแรงทางบวก และการให้การบ้าน มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมแผนภูมิเกี่ยวกับตำแหน่งการบังคับสายตา คือ

บน → กลาง, ล่าง → กลาง

ซ้าย → กลาง, ขวา → กลาง

ขวาบน → กลาง, ขวาล่าง → กลาง

ซ้ายบน → กลาง, ซ้ายล่าง → กลาง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง

2.1 ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาสื่อผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ว่ามีความสำคัญอย่างไร

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกมองตามแผนภูมิที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนบอกความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกมองตำแหน่งในแผนภูมิ

3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนวิธีการคลายเครียด (การบริหารเพื่อคลายเครียด)

3.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน

3.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการฝึกครั้งนี้ จากนั้นผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาสื่อผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาท่าทาง คือ สบสายตาสื่อผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลาเป็นการบ้าน

อุปกรณ์ แผนภูมิการบังคับสายตา

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน

ครั้งที่ 4 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคการจับทบาทสมมุติ เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ เทคนิคการเสริมแรงทางบวก

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยสร้างบทบาทสมมุติตามสถานการณ์ พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง

- ก. การอุ่นเครื่อง ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการ กระวนกระวาย ว่ามีความสำคัญอย่างไร
- ข. ขั้นเลือกผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง(ถ้าไม่มีอาสาสมัคร ผู้วิจัยจะใช้วิธีสุ่มหยิบชื่อนักเรียนขึ้นมา)
- ค. การจัดการการแสดง ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมุติให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านเพื่อจัดการให้เหมาะสม
- ง. ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมุติเป็นผู้สังเกตการณ์และบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดงและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการแสดง
- จ. การแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่อาสาสมัครแสดงบทบาทตามที่ตนได้รับ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

หลังการแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เป็นผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของแต่ละคนว่ามีความสำคัญอย่างไร โดยไม่มุ่งเน้นว่าเป็นใคร แสดงดีหรือไม่ดีและการแสดงนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด

ในระหว่างการวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่อไปนี้ประกอบได้แก่ การฝึกซ้อมพฤติกรรม การให้แรงเสริมทางบวก

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม

ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและฝึกซ้อมพฤติกรรมให้แก่ นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันและสรุปข้อคิด ประโยชน์ที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมุติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

อุปกรณ์

1. เอกสารบทบาทสมมติ
2. กระดาษ
3. ดินสอ

ขั้นตอนติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่มอบหมายให้ไปฝึก

การประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน

พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง

- สบสายตาผู้ฟังไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
- ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

สถานการณ์สมมติ

ในชั่วโมงวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ครูให้นักเรียนออกมาเล่านิทานที่ตนเองชอบคนละ 1 เรื่อง โดยให้เวลาคนละไม่เกิน 5 นาที โดยเรียงลำดับตามเลขที่ 1-10 และครั้งนี้นักเรียนตั้งแต่เลขที่ 1-8 พูดเสร็จแล้ว และต่อไปเป็นเลขที่ 9 ซึ่งนักเรียนเลขที่ 9 คือ เด็กชายกนก แต่เมื่อเด็กชายกนกออกมาเล่านิทาน เด็กชายกนกจะไม่มองสบสายตากับเพื่อนคนใดเลย และแสดงอาการกระวนกระวาย ปากสั่น แกว่งมือไปมา ยืนไม่อยู่กับที่ จนเมื่อเด็กชายกนกพูดจบ เด็กชายเดชาจึงแย้งว่าเมื่อตะกี้นักพูดกับกระจกหรือ พูดไปเดินไป เหนื่อยไหม เพื่อน ๆ ที่อยู่ในห้องก็พากันหัวเราะกันอย่างสนุกสนาน และเมื่อถึงเลขที่ 10 ซึ่งเป็นเด็กผู้หญิง ชื่อเด็กหญิงวิภา ซึ่งเด็กหญิงวิภาออกมาเล่านิทานได้ดีมาก สบสายตาเพื่อนและไม่มีอาการกระวนกระวายเลย

บทบาทของครู

ในชั่วโมงภาษาไทย ครูให้นักเรียนออกมาเล่านิทานหน้าชั้นเรียนโดยออกมาตามลำดับเลขที่ โดยวันนี้เป็นเลขที่ 1-10

บทบาทของกนก

สวัสดีครับ ผมชื่อเด็กชายกนก ผมเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วันนี้ผมจะออกมาเล่านิทานเรื่อง กระต่ายกับเต่า ซึ่งพฤติกรรมของผม คือไม่สบสายตาผู้ฟัง จะมองไปที่อื่นตลอดเวลา และมีอาการกระวนกระวาย

บทบาทของเดชา

ผมชื่อ เด็กชายเดชา เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผมจะพูดล้อเด็กชายกนก

บทบาทของวิภา

หนูชื่อเด็กหญิงวิภา เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หนูจะออกมาเล่านิทานเรื่อง ซึ่งพฤติกรรมของหนูคือ เวลาพูดจะสบตาผู้ฟังไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา และไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

ครั้งที่ 5 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นสูงกว่าที่ควรจะเป็น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ
 - มือไม่สั่น
 - สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
 - ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ
 - ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นสูงกว่าที่ควรจะเป็น

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนสูงกว่าที่ควรจะเป็น
2. ผู้วิจัยเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนสูงกว่าที่ควรจะเป็น ที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนสูงกว่าที่ควรจะเป็น เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคการให้คำแนะนำ เทคนิคการซ้อมพฤติกรรม เทคนิคการเสริมแรงทางบวก และเทคนิคการมอบหมายให้ไปฝึกเพิ่มเติม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นฝึก

1. ผู้วิจัยทบทวนการแสดงออกในการพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสมและวิธีการที่จะช่วยให้มีการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม
2. ให้นักเรียนออกไปฝึกพูดหน้าชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลในการฝึก

หลังการฝึกผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันวิจารณ์เพื่อน ๆ แต่ละคน และผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้การเสริมแรงทางบวกประกอบด้วย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนกว่าที่ควรจะเป็น
2. ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการฝึกท่าทาง คือ มือไม่สั่น สบสายตา ผู้ฟังไม่มองไปที่ใดที่หนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย และไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนช้ากว่าปกติ
3. ให้นักเรียนกลับไปฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางเพิ่มเติมที่บ้านของตน

อุปกรณ์ แผนภูมิการบังคับสายตา

ขั้นตอนติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่มอบหมายให้ไปฝึกเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน

ครั้งที่ 6 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ ไม่พูดตะกุกตะกัก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. เพื่อให้นักเรียนกลุ่มทดลองฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนอีกครั้ง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางและประโยชน์ที่ได้รับ
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนทางด้านภาษาถ้อยคำที่ไม่ตะกุกตะกักพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกักว่าเป็นอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

- 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริง เรื่องที่แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ นิทานเรื่อง “แม่บ้านกับแมว” โดยใช้เวลา 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด ในระหว่างที่นักเรียนอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวก และแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนจะเลียนแบบ ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียน ที่แสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง ส่วนนักเรียนที่ดูตัวแบบแล้วยังแสดงพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยจะให้การฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้ง และให้การเสริมแรงทางบวกหลังจากที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมได้ดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกักและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำคือ ไม่พูดตะกุกตะกักเพิ่มเติม

อุปกรณ์ แม่แบบจริง

ขั้นตอนติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่มอบหมายให้ไปฝึก

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น

ครั้งที่ 7 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก ที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดง ออกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ ไม่หยุดพูดกลางคัน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ ไม่หยุดพูดกลางคัน ที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเป็นการบ้านโดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการการแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ ไม่หยุดพูดกลางคัน

เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนแสดงออกได้ถูกต้องว่าเป็นอย่างไร มีความสำคัญอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

- 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริง เรื่องที่แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ “แม่ครัวกับแมว” โดยใช้เวลา 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด ในระหว่างที่นักเรียนอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนทดลองฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนตามแบบตัวแบบ และแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบ จากนั้นผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียน ที่แสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ ไม่หยุดพูดกลางคัน ส่วนนักเรียนที่เลียนแบบแล้วยังแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้แรงเสริมทางบวกหลังจากนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบจากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำคือไม่หยุดพูดกลางคัน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำคือไม่หยุดพูดกลางคันเพิ่มเติม

อุปกรณ์ แม่แบบจริง

ขั้นตอนติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึกก่อนการฝึกครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูการแสดงของแม่แบบจริง
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 8 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือไม่หยุดพูดกลางคัน
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงพูดไม่สั้น

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงพูดไม่สั้น
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ เสียงไม่สั้น
3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงไม่สั้น เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงไม่สั้นว่ามีความสำคัญอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

- 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริง เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ เสียงไม่สั้นหัวข้อที่แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ “เทคนิคในการที่จะพูดได้อย่างมั่นใจ” โดยใช้เวลา 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากแม่แบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด ในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยคำคือเสียงพูดไม่สั้น ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวก

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยคำคือเสียงพูดไม่สั้นและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้อยคำคือพูดเสียงไม่สั้นเป็นการบ้าน

อุปกรณ์ แม่แบบจริง

ขั้นตอนติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึกก่อนการฝึกครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูการแสดงของแม่แบบจริง
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่ 9 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงพูดไม่สั่น ที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดช้าเกินไป

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดช้าเกินไป
3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคการใช้บทบาทสมมติ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยสร้างบทบาทสมมุติตามสถานการณ์ “พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป”

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง

- ก. การอุ่นเครื่อง ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป ว่ามีความสำคัญอย่างไร
- ข. เลือกผู้แสดง โดยผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง
- ค. การจัดฉากการแสดง โดยผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมุติให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
- ง. เตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมุติเป็นผู้สังเกตการณ์และบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดงและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการแสดง
- จ. การแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่อาสาสมัครแสดงบทบาทตามที่ตนได้รับ ขั้นตอนที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดงหลังจากการแสดงจบ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เป็นผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของแต่ละคนว่ามีความสำคัญอย่างไร โดยไม่เน้นว่าเป็นใครแสดงดีหรือไม่และการแสดงนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด
- ขั้นตอนที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม
- ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาก้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป โดยผู้วิจัยให้แรงเสริมแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมได้ถูกต้องเหมาะสม
- ขั้นตอนที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป
- ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปประโยชน์ที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมุติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาก้อยคำ
เกินไป จากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป เพิ่มเติม

อุปกรณ์

1. เอกสารบทบาทสมมติ
2. กระดาษ
3. ดินสอ

ขั้นตอนตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่มอบหมายให้ไปฝึก

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน

พฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป และ จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

สถานการณ์สมมติ

วันหนึ่งในชั่วโมงภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งครูกำลังสอนเรื่อง “วิธีการเล่าเรื่อง” ว่าจะต้องประกอบด้วย การเกริ่นนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ซึ่งหลังจากครูอธิบายและยกตัวอย่างให้ฟังแล้ว ครูให้นักเรียน 3 คน ออกมาหน้าชั้นเรียน เพื่อทดลองเล่าเรื่องและสรุปอีกครั้งหนึ่ง นักเรียนที่ออกมา 3 คน อาสาออกมาเอง ซึ่งได้แก่ ด.ญ.สุภาพร ด.ช.พินิจ และ ด.ญ.พรณี เมื่อสุภาพรออกมา สุภาพรพูดช้าเกินไปจนเพื่อน ๆ หัวเราะ ส่วนพินิจพอเห็นเพื่อนหัวเราะที่สุภาพรพูดช้าจึงพูดเร็วจนเพื่อน ๆ ถามว่า “จะรีบไปไหน?” ส่วน ด.ญ.พรณี ออกมาพูดคนที่ 3 พูดได้ดีจนเพื่อน ๆ พอใจและปรบมือให้ เพราะมีจังหวะในการพูดที่ไม่เร็วเกินไปและไม่ช้าเกินไป

บทบาทของ ด.ญ.สุภาพร

หนูชื่อ ด.ญ.สุภาพร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในชั่วโมงภาษาไทย คุณครูสอนเรื่องการเล่าเรื่องและหลังจากที่ครูอธิบายและยกตัวอย่างให้ฟังแล้ว ครูให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียน หนูออกมาพูดหน้าชั้นเรียนแต่พูดช้าเกินไป จึงทำให้เพื่อน ๆ หัวเราะ

บทบาทของ ด.ช.พินิจ

ผมชื่อ ด.ช.พินิจ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในชั่วโมงภาษาไทย คุณครูสอนเรื่องการเล่าเรื่องและหลังจากที่ครูอธิบายและยกตัวอย่างให้ฟังแล้ว ครูให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียน ผมออกมาพูดหน้าชั้นเรียนแต่ผมพูดเร็วเกินไป จนเพื่อน ๆ บ่นว่า “จะรีบไปไหน ฟังไม่รู้เรื่องเลย”

บทบาทของพรณี

หนูชื่อ ด.ญ.พรณี เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในชั่วโมงภาษาไทย คุณครูสอนเรื่องการเล่าเรื่องและหลังจากที่ครูอธิบายและยกตัวอย่างให้ฟังแล้ว ครูให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียน หนูออกมาพูดหน้าชั้นเรียนและจังหวะการพูดไม่เร็วเกินไปและไม่ช้าเกินไป ทำให้เพื่อน ๆ ทุกคนปรบมือให้กำลังใจ

ครั้งที่ 10 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาก้อยคำ คือ

- ไม่พูดตะกุกตะกัก
- ไม่หยุดพูดกลางคัน
- พูดเสียงไม่สั่น
- จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
- จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาก้อยคำ คือจังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไปที่ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาก้อยคำ ได้แก่
 - ไม่พูดตะกุกตะกัก
 - ไม่หยุดพูดกลางคัน
 - เสียงพูดไม่สั่น
 - จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
 - จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาก้อยคำ
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาก้อยคำที่นักเรียนประสบมา ได้แก่
 - 2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก
 - 2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน

2.3 เสียงพูดไม่ลั่น

2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป

2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน ให้นักเรียน
ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ
ได้แก่

2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก

2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน

2.3 เสียงพูดไม่ลั่น

2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป

2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากล้องเกี่ยวกับพฤติกรรมกาแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
ด้านภาษาถ้อยคำที่นักเรียนแสดงออกได้ถูกต้องและเหมาะสมว่าเป็นอย่างไร
มีความสำคัญอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

- 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบเรื่อง การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา
ถ้อยคำได้แก่

-ไม่พูดตะกุกตะกัก

-ไม่หยุดพูดกลางคัน

-เสียงพูดไม่ลั่น

-จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป

-จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ

- 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยว
กับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด ในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย ผู้วิจัย
ใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกโดยเลียนแบบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของตัวแบบ ผู้วิจัยให้แรงเสริมแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม แต่หากคนใดยังไม่เหมาะสม ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้งหนึ่ง และให้แรงเสริมทางบวก หลังจากให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนได้เหมาะสมขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบและ
ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำเพิ่มเติม

อุปกรณ์ แม่แบบจริง

ขั้นตอนติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึกก่อนการฝึกในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูการแสดงของแม่แบบจริง
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 11 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ
 - ไม่พูดตะกุกตะกัก
 - ไม่หยุดพูดกลางคัน
 - เสียงพูดไม่สั่น
 - จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
 - จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
2. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมและผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

1. ผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนตามสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนด
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนสังเกตการใช้ภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทางของสมาชิกแต่ละคนที่ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน
3. เมื่อเสร็จสิ้นการพูดหน้าชั้นเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดง ความคิดเห็น และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนแต่ละคน
4. ผู้วิจัยให้คำแนะนำ ให้ข้อมูลย้อนกลับและให้แรงเสริมทางบวกแก่ นักเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางในการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
3. ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนฝึกการพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มเติมที่บ้าน

อุปกรณ์ ใบงานที่แจ้งให้นักเรียนทราบถึงสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดให้

ขั้นตอนติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ไปฝึกเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และการอภิปรายร่วมกัน

สถานการณ์ที่กำหนด

ให้นักเรียนเล่าถึงบรรยากาศที่นักเรียนได้ไปเที่ยวสวนสยามกับเพื่อน ๆ ในวันที่ทางโรงเรียนจัดไปทัศนศึกษา โดยใช้เวลาคนละ 5 นาที

ครั้งที่ 12 เวลา 50 นาที

เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลงานที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อสรุปผลการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกวิธีการพูดหน้าชั้นเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสมทั้งด้าน
ภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง
4. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้า
ชั้นเรียนและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์การพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อม
ทั้งแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมและผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้า
ชั้นเรียนและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
5. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนที่ถูกต้องและ
เหมาะสมทั้งด้านภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง
6. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่าได้นำสิ่งที่เรียนรู้ในการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูด
หน้าชั้นเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันบ้างหรือไม่ ใช้ในลักษณะใด มีผลอย่างไร
7. ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมเพื่อเปิดเผยความรู้สึกที่ได้รับจากการฝึกครั้งนี้
8. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนที่เข้าร่วมการฝึกพฤติกรรมแสดงออกเพื่อพัฒนาในการ
พูดหน้าชั้นเรียนและกล่าวปิดโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

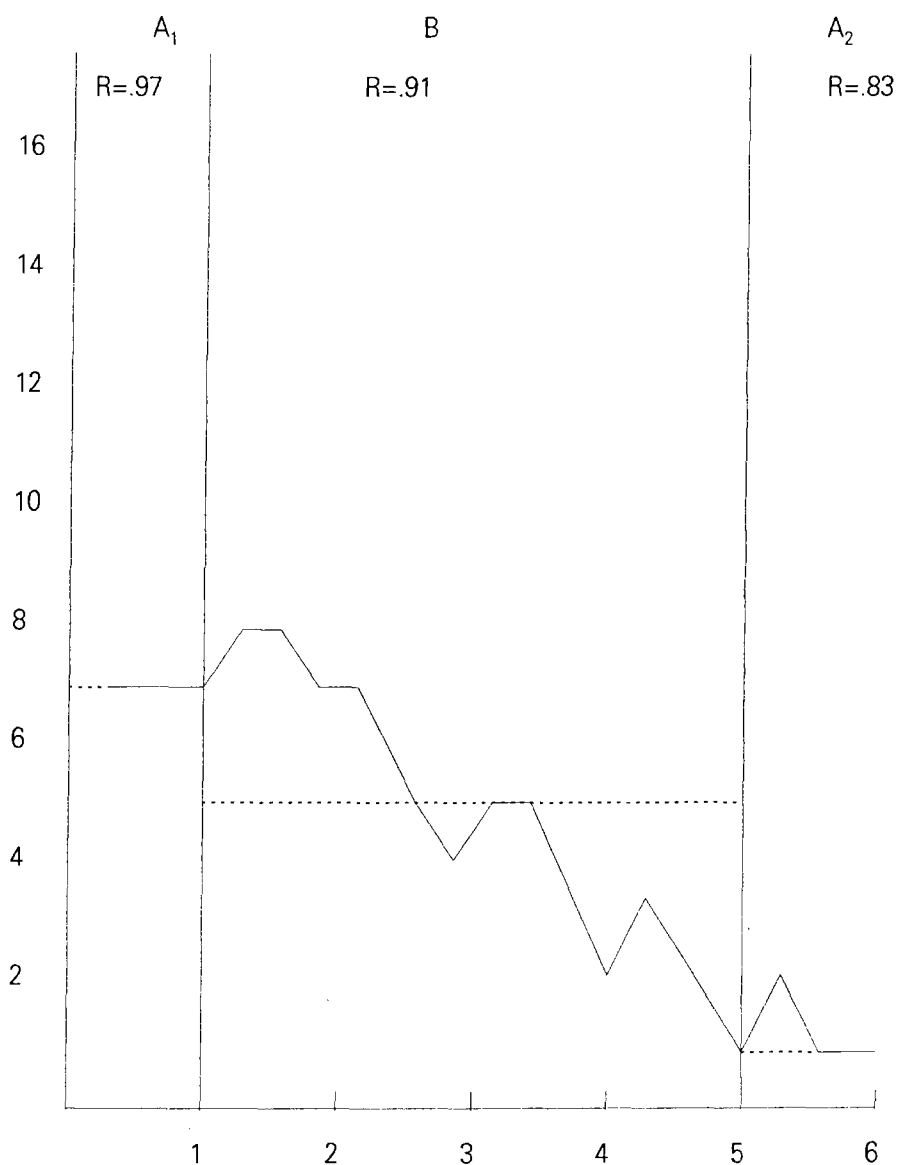
อุปกรณ์ -

การประเมินผล -

ภาคผนวก ค

1. กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลของนักเรียนกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ
2. ตารางแสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ
3. ตารางแสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนโดยรวมของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มควบคุม ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ
4. ตารางเปรียบเทียบพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยรวมของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
5. ตารางเปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยรวมของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง
6. ตารางแสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายพฤติกรรมของกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ก่อนและหลังการทดลอง

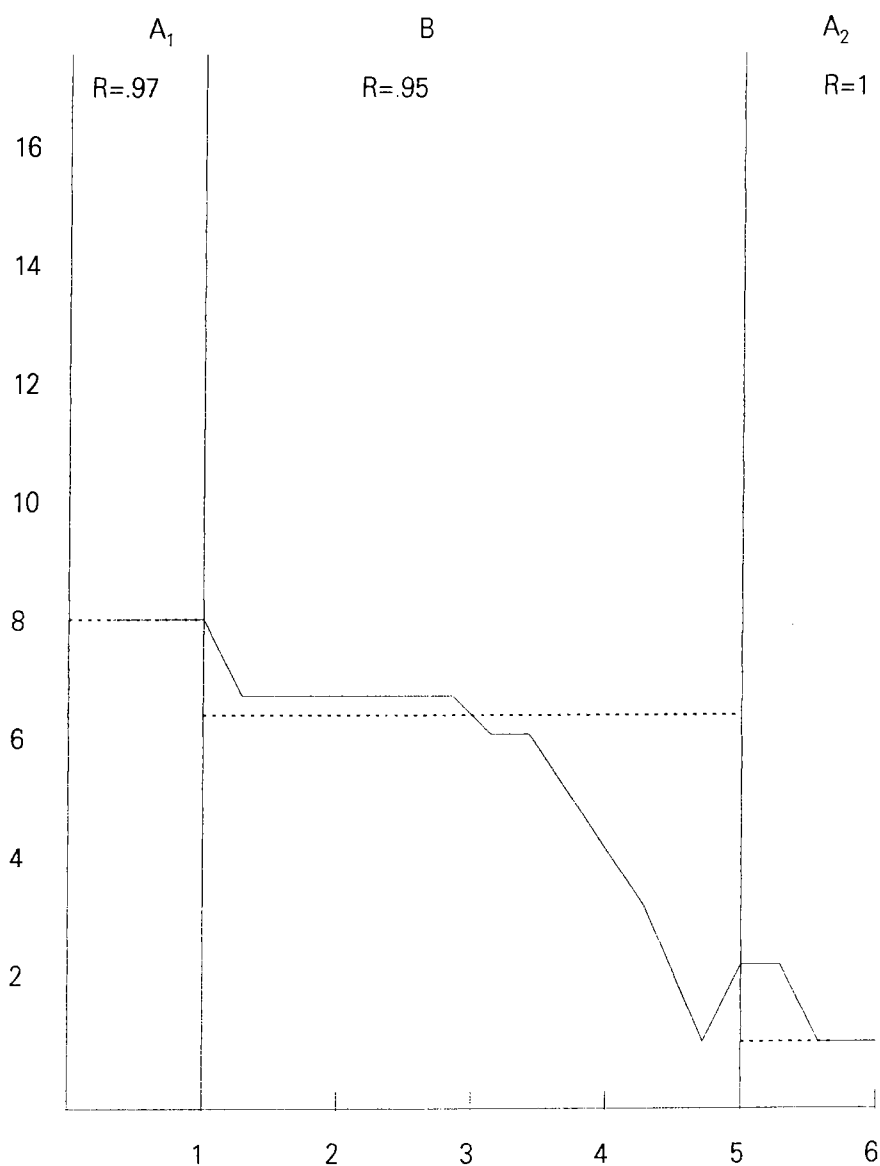
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
 มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละช่วง
 R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 3 - ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 1 ที่ได้รับการฝึก
 พฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ

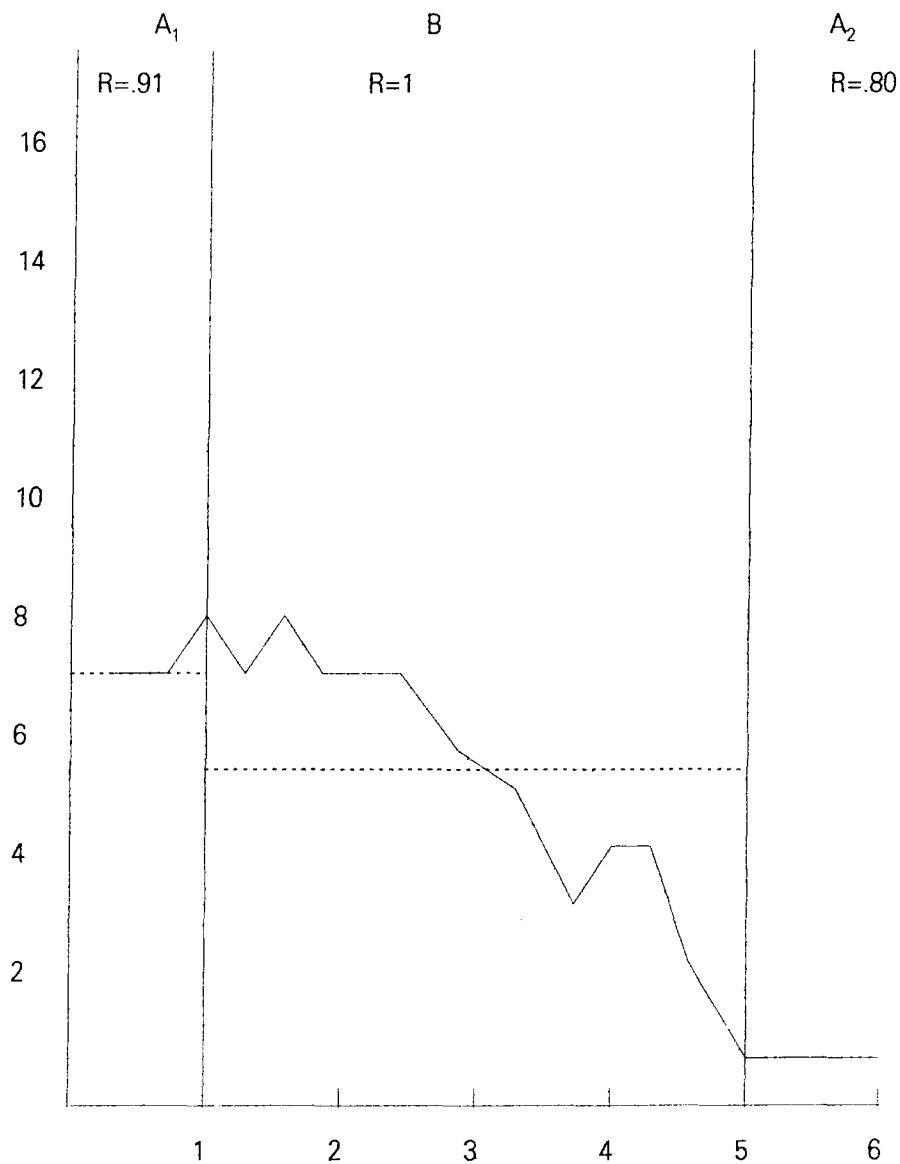
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
 มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละช่วง
 R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 4 - ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 2 ที่ได้รับการฝึก
 พฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ

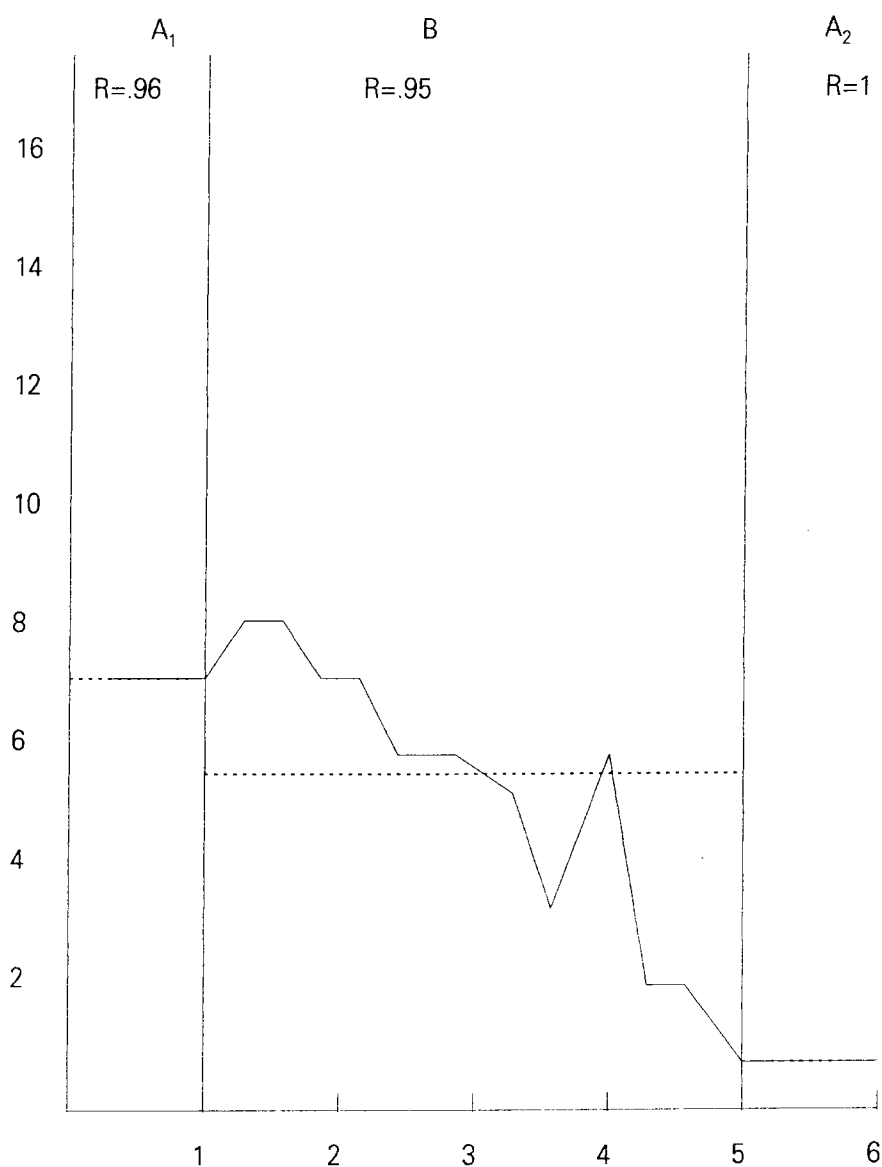
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
 มัถยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละช่วง
 R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 5 - ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 3 ที่ได้รับการฝึก
 พฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ

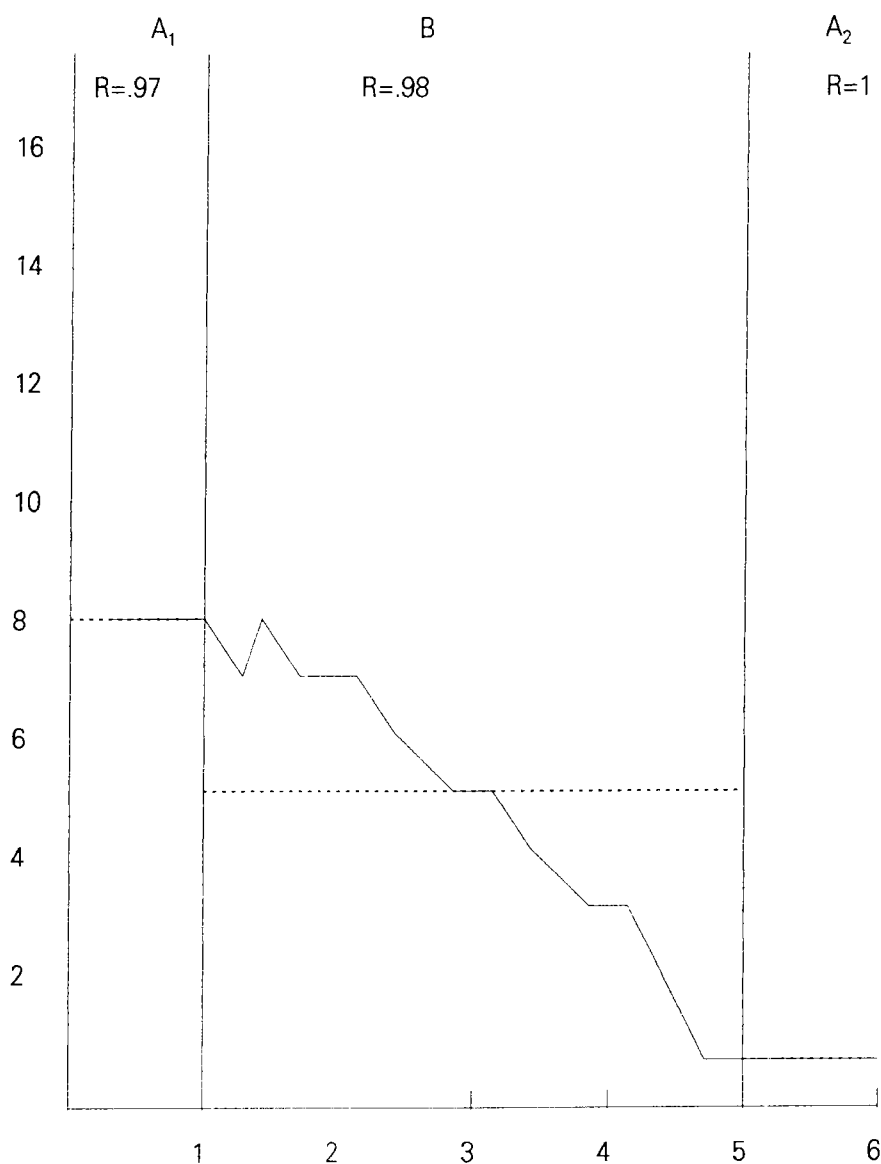
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
 มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละช่วง
 R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 6 - ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 4 ที่ได้รับการฝึก
 พฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ

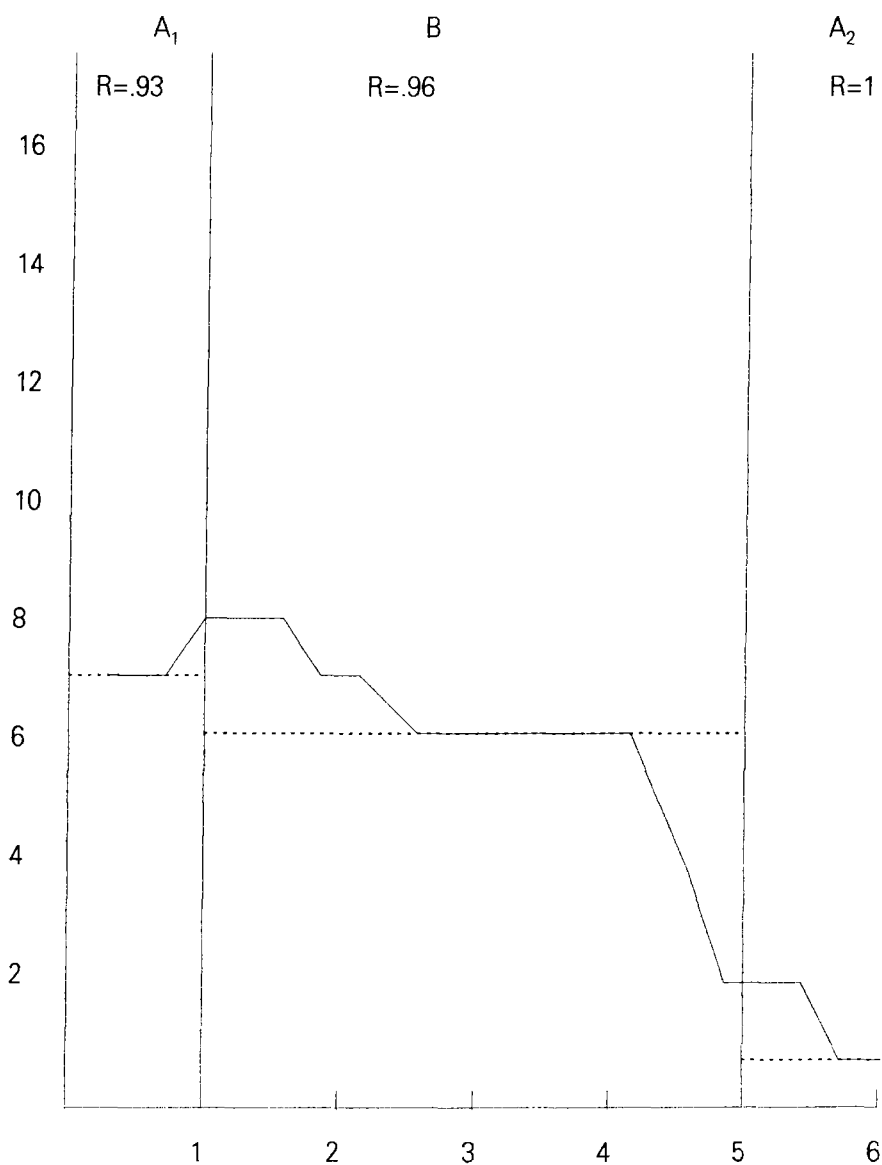
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
 มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละช่วง
 R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 7 - ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 5 ที่ได้รับการฝึก
 พฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ

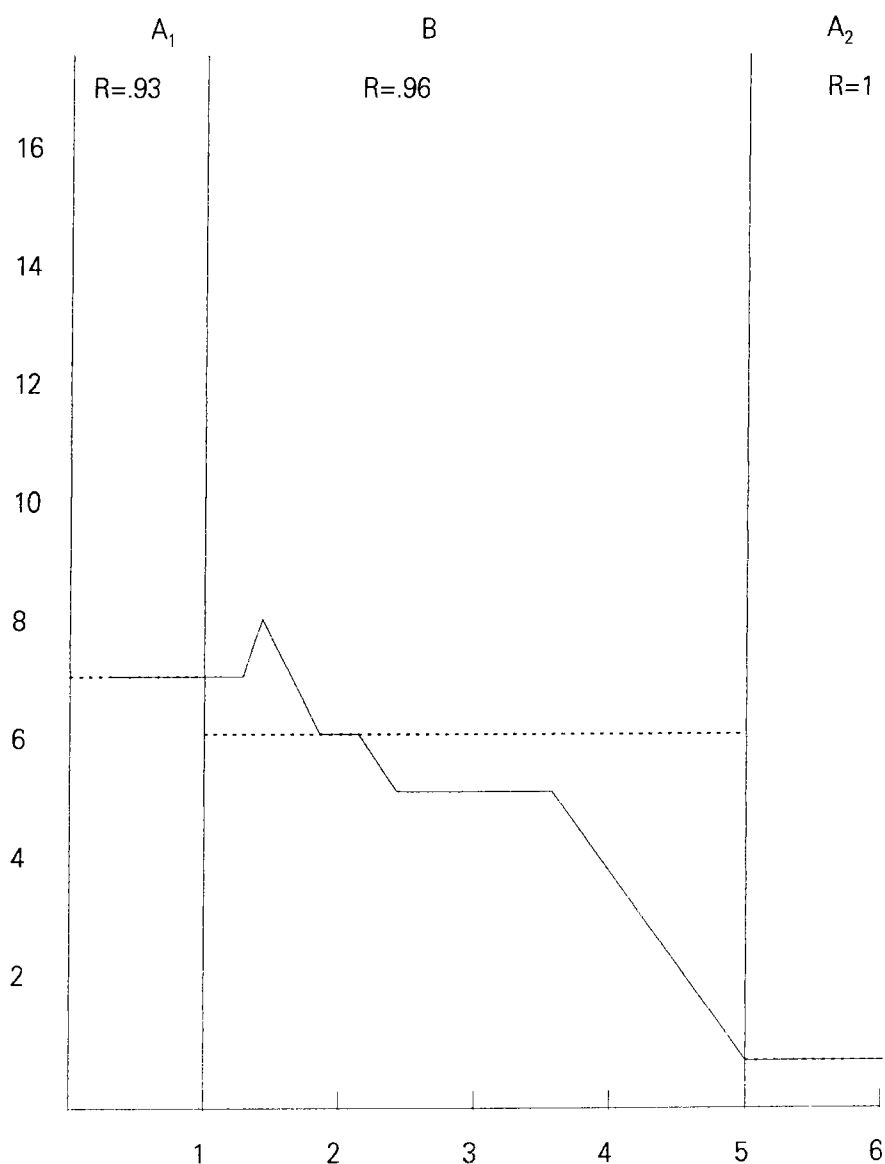
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
 มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละช่วง
 R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 8 - ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 6 ที่ได้รับการฝึก
 พฤติกรรมแสดงออกตลอด 3 ระยะ

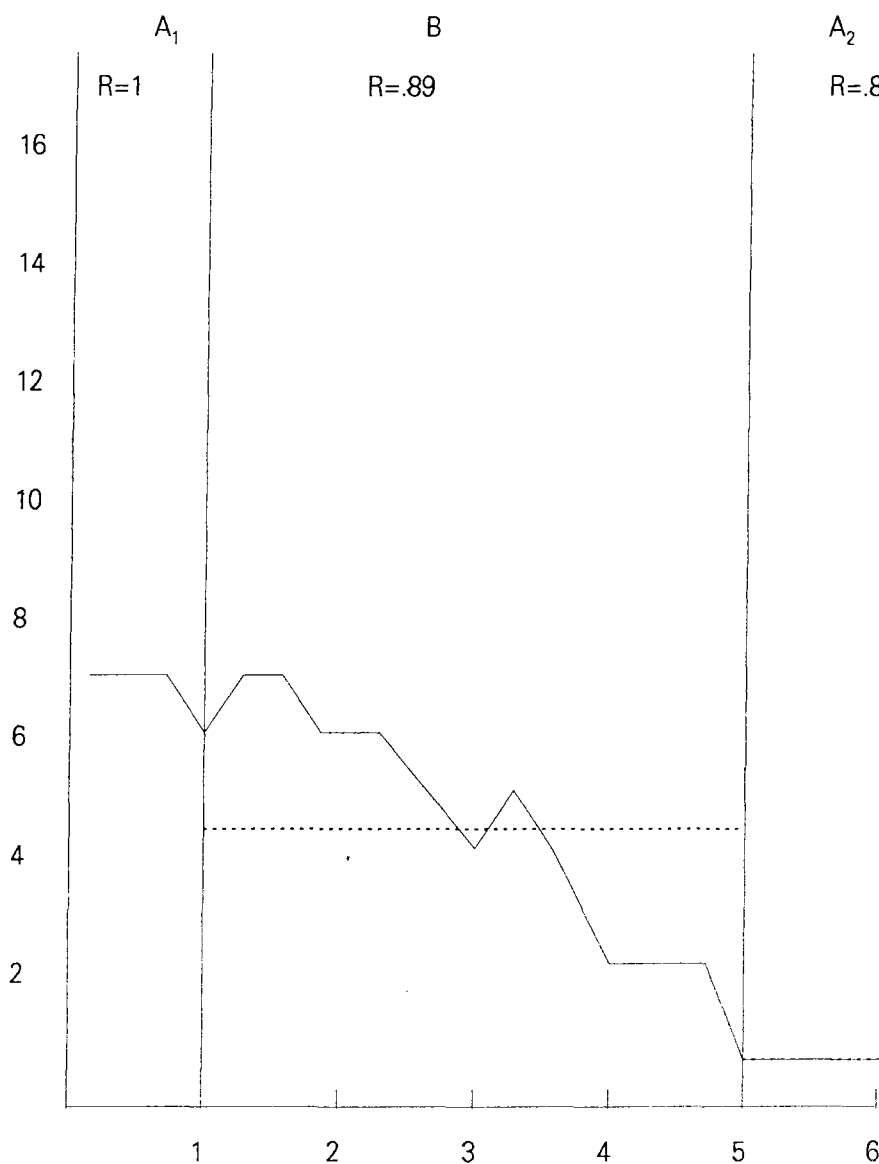
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
 มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละช่วง
 R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 9 - ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 7 ที่ได้รับการฝึก
 พฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะเวลา

ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
 มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละช่วง
 R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

ภาพประกอบ 10 - ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 8 ที่ได้รับการฝึก
 พฤติกรรมการแสดงออกตลอด 3 ระยะ

ตาราง 3 แสดงความถี่ของพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ในกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ คือ ระยะก่อนทดลอง ระยะทดลอง และหลังการทดลอง

[illegible]

ตาราง 4 แสดงความถี่ของพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ คือ ระยะก่อนทดลอง ระยะทดลอง และหลังการทดลอง

ระยะที่	สัปดาห์ที่	ครั้งที่	นักเรียนคนที่								มัธยมศึกษา
			1	2	3	4	5	6	7	8	
ระยะ พื้นฐาน A_1	1	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8
		2	8	7	8	8	8	8	8	7	8
		3	8	7	8	8	8	7	8	7	8
		4	7	8	8	8	8	7	8	7	8
	มัธยมศึกษา		8	7.5	8	8	8	7.5	8	7.5	8
ระยะ ทดลอง B	2	5	8	8	8	8	8	8	8	8	8
		6	8	7	7	8	8	8	8	8	8
		7	8	7	8	7	7	7	8	8	7.5
		8	8	7	7	7	7	7	8	8	7
	3	9	8	7	8	7	8	7	7	6	7
		10	7	7	7	7	8	7	6	7	7
		11	6	6	7	6	7	7	6	6	6
		12	5	6	6	5	7	7	6	6	6
	4	13	5	5	5	5	5	5	5	5	5
		14	4	5	5	4	5	5	5	5	5
		15	4	4	3	3	4	4	4	4	4
		16	3	3	3	3	3	3	4	4	3
	มัธยมศึกษา		6.5	6.5	7	6.5	7	7	6	6	6.5
ระยะ หลัง ทดลอง A_2	6	17	4	3	3	3	3	3	3	3	3
		18	4	4	3	3	3	3	3	3	3
		19	3	3	3	3	3	3	3	3	3
		20	2	2	2	2	3	3	2	3	2
	มัธยมศึกษา		3.5	3	3	3	3	3	3	3	3

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยรวมของนักเรียนกลุ่มทดลอง
ก่อน และหลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

คนที่	พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน โดยรวมของนักเรียน		ผลต่างของพฤติกรรมในการพูด หน้าชั้นเรียนโดยรวมของนักเรียน	อันดับ	R ⁻	R ⁺
	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง				
1	5	28	23	2	0	2
2	5	32	27	7	0	7
3	4	29	25	6	0	6
4	4	28	24	4.5	0	4.5
5	4	32	28	8	0	8
6	6	29	23	2	0	2
7	4	28	24	4.5	0	4.5
8	4	27	23	2	0	2
Mdn	4	28.5	24		$\Sigma R^- = 0$	$\Sigma R^+ = 36$
Q.D.	.50	2	2			

$$T = 0^{**}$$

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยรวมของนักเรียน
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	กลุ่มทดลอง		ผลต่าง	อันดับ	กลุ่มควบคุม		ผลต่าง	อันดับ
	หลัง	ก่อน			หลัง	ก่อน		
1	5	28	23	10	13	31	18	3
2	5	32	27	15	12	30	18	3
3	4	29	25	14	11	32	21	7
4	4	28	24	12.5	11	32	21	7
5	4	32	28	16	12	32	20	5
6	6	29	23	10	12	30	18	3
7	4	28	24	12.5	11	32	21	7
8	4	17	23	10	12	29	17	1
			$\Sigma R_1=100$				$\Sigma R_2=36$	

$$U = 0^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$\begin{aligned}
 U_1 &= n_1 n_2 + \frac{n_1(n_1+1)}{2} - \Sigma R_1 \\
 &= (8 \times 8) + \frac{8(8+1)}{2} - 100 \\
 &= 0
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 U_2 &= n_1 n_2 + \frac{n_2(n_2+1)}{2} - \Sigma R_2 \\
 &= (8 \times 8) + \frac{8(8+1)}{2} - 36 \\
 &= 64
 \end{aligned}$$

ตาราง 7 แสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายพฤติกรรมของ
กลุ่มทดลอง ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง	ความแตกต่าง
1. ภาษาท่าทาง			
-มือสั่น	2	28	26
-ไม่สบสายตาผู้ฟัง โดยไม่มอง ออกไปนอกห้อง	2	30	28
-กระวนกระวายเดินไปเดินมา	5	25	20
-ออกไปพูดหน้าชั้นช้ากว่าที่ ควรจะเป็น	5	25	20
2. ภาษาถ้อยคำ			
-พูดตะกุกตะกัก	1	25	24
-หยุดพูดกลางคัน	7	27	20
-พูดเสียงสั่น	2	26	24
-จังหวะการพูดเร็วเกินไป	7	21	14
-จังหวะการพูดช้าเกินไป	5	21	16
รวม	36	233	192

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ	นางรัชชญา บุญสงครามนท
เกิด	วันที่ 25 มกราคม พุทธศักราช 2501
ภูมิลำเนาเดิม	อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	215/10 หมู่บ้านไพโรจน์ ถ. บางนา-ตราด แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2518	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม
พ.ศ. 2522	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2540	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

ผลการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ชำนาญ บุญศฤงคารนนท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
ตุลาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ ปีการศึกษา 2540 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกและกลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก แบบแผนการทดลองของการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสลับกลับ เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน คือ แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบของวิลคอกซัน และแมน-วิทนีย์

ผลของการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น หลังจากที่ได้รับการฝึกการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน มีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF ASSERTIVE TRAINING GROUP
FOR DEVELOPING SPEECH IN FRONT OF
CLASSROOM OF PRATHOM SUKSA IV STUDENTS
OF SRI-EAM ANUSORN SCHOOL
IN PRAKHANONG DISTRICT,
BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
CHATCHAYA BUNSRINGKHANNON

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Education Psychology
at Srinakharinwirot University
October 1997

The purpose of this experimental research was to study the effect of assertive training group for developing speech in front of classroom of Prathom suksa IV Students of Srieamanusorn School in Prakanong District, Bangkok in academic year 1997.

The 16 samples were randomly selected from students whose speech in front of classroom were lower than percentile rank of 50. Then they were divided into experimental and control group, each group was consisted of 8 students. The experimental group was exposed to assertive training group while the control group was not exposed to assertive training group. The experimental design was A B A reversal design. The instrument was observational record of speech in front of classroom. The data were analyses by The Wilcoxon's Mathed Paired Signed-Rank test and the Mann-Whitney U Test.

The results were as follows:

1. The students who were exposed to assertive training group got significantly better of speech in front of classroom than before the experiment at .01 level.
2. The students who were exposed to assertive training group got significantly better of speech in front of classroom than the others who were not exposed to assertive training group at .01 level.